

Esamos UAB PRATC didelių gabaritų
atliekų surinkimo aikštelės (Savitiškio g. 8,
Panevėžys) eksploatacijos poveikio
visuomenės sveikatai vertinimas

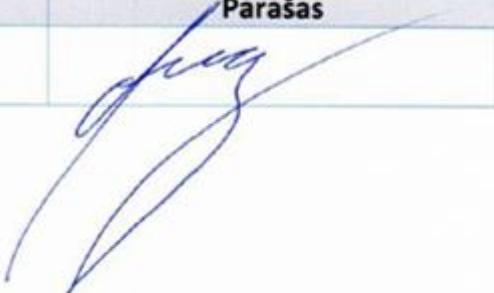
ORIGINALAS

2022, Kaunas

Darbo pavadinimas: Esamos UAB PRATC didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (Savitiškio g. 8, Panevėžys) eksploatacijos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PŪV užsakovas: UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras

Dokumentų rengėjas: UAB „Infraplanas“

Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
Direktorė	Aušra Švarplienė	

Turinys

ĮVADAS	5
SANTRUMPOS IR SĄVOKOS	5
1. BENDRIEJI DUOMENYS	5
2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	6
2.1 VEIKLOS PAVADINIMAS, EVRK 2 RED. KODAS	6
2.2 ŪKINĖS VEIKLOS PAJĖGUMAS, NAUDOJAMOS MEDŽIAGOS, ŽALIAVOS, GAMTINIAI, ENERGINIAI IŠTEKLIAI	6
2.3 ŪKINĖS VEIKLOS TECHNOLOGIJA, STATINIAI, INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	10
2.4 OBJEKTO DARBO REŽIMAS, DARBUOTOJAI	17
2.5 ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYMO TERMINAI IR ELIŠKUMAS, VYKDYMO TRUKMĖ	17
2.6 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO SĄSAJA SU PLANAVIMO IR PROJEKTAVIMO ETAPAIS	17
2.7 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ALTERNATYVOS	17
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	18
3.1 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA	18
3.1.1 <i>Esamos ir suplanuotos gyvenamosios teritorijos</i>	18
3.1.2 <i>Svarba aplinkosaugos atžvilgiu</i>	18
3.1.3 <i>Žemėnauda</i>	19
3.2 VIETOVĖS INFRASTRUKTŪRA	20
3.2.1 <i>Vandens, šilumos tiekimas</i>	20
3.2.2 <i>Nuotekų tvarkymas</i>	20
3.2.3 <i>Atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas</i>	20
3.2.4 <i>Susisiekimo, privažiavimo keliai, elektros linijos</i>	21
3.2.5 <i>PŪV vietos įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus (Iš visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 str. 4 d.)</i>	21
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS 23	
4.1 VEIKSNIŲ NUSTATYMAS	23
4.2 ORO TARŠA	23
4.2.1 <i>Teršalų poveikis sveikatai</i>	23
4.2.2 <i>Oro taršos šaltiniai</i>	24
4.2.3 <i>Teršalų kiekio skaičiavimas</i>	24
4.2.4 <i>Aplinkos oro užterštumo prognozė</i>	25
4.3 VANDENS, DIRVOŽEMIO TARŠA	27
4.4 KVAPAI	28
4.5 TRIUKŠMAS	28
4.5.1 <i>Garso suvokimas</i>	28
4.5.2 <i>Garso sklidimas</i>	28
4.5.3 <i>Triukšmas ir sveikata</i>	29
4.5.4 <i>PŪV triukšmo šaltiniai</i>	29
4.5.5 <i>Triukšmo prevencija</i>	30
4.5.6 <i>Foniniai triukšmo šaltiniai</i>	31
4.5.7 <i>Gyvenamoji aplinka</i>	31
4.5.9 <i>Akustinės situacijos įvertinimas</i>	33
4.6 VIBRACIJA	36
4.7 POVEIKIS DĖL NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ, EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ	36
4.8 STATYBOS DARBŲ POVEIKIS, GYVENTOJAMS, KAIMYBINĖMS TERITORIJOMS	37
4.9 PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI	37
4.10 PSICHOLOGINIAI VEIKSNIAI	37
5. NEIGIAMĄ POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS	38
6. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	38
6.1 GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	38
6.2 GYVENTOJŲ SERGAMUMO RODIKLIŲ ANALIZĖ	40
6.3 RIZIKOS GRUPIŲ NUSTATYMAS	41
6.4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLEI	42
7. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO PAGRINDIMAS	42

7.1	NAUDOTI KIEKYBINIAI IR KOKYBINIAI POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODAI	42
7.2	GALIMI VERTINIMO NETIKSLUMAI AR KITOS VERTINIMO PRIELAIDOS	42
8.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS.....	43
9.	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS.....	43
9.1	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ PLANAS.....	44
9.2	SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.....	45
10.	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS	46
11.	LITERATŪRA	47
12.	PRIEDAI	47
12.1	KVALIFIKACINIAI DOKUMENTAI.....	47
12.2	NT REGISTRŲ DUOMENYS	47
12.3	ORO TARŠA.....	47
12.4	TRIUKŠMAS.....	47
12.5	REKOMENDUOJAMA SANITARINĖ APSAUGOS ZONA	47
12.6	PAV ATRANKOS IŠVADA	47
12.7	VISUOMENĖS INFORMAVIMAS	47

IVADAS

UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ Panevėžio mieste, Savitiškio g. 8 vykdo didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės eksploataciją.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2019-06-06 nutarimu Nr. XIII - 2166 patvirtinto Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 7 eilutėje reglamentuojamas atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai) SAZ dydis – 100 m.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (PVSV) atliktas, siekiant įvertinti veiklos poveikį žmonių sveikatai bei patikslinti sanitarinę apsaugos zoną (toliau SAZ).

Nustatant sanitarines apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

SAZ ribos yra tikslinamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis metodiniais nurodymais [1] ir tvarkos aprašu [2].

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

SAZ – Sanitarinė apsaugos zona

PŪV – Planuojama ūkinė veikla

PVSV – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

DGASA – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė

BSA – biologiškai skaidžios atliekos

PRATC – Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras

RC – registrų centro išrašas

1. BENDRIEJI DUOMENYS

PŪV organizatorius:

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras
Įmonės kodas: 300127004
Beržų g. 3, LT- 36237 Panevėžys
Kontaktinis asmuo: Alvydas Stravinskas,
tel. 8-45 432 199, 8 610 23775
el. p.: alvydas.stravinskas@pratc.lt

PVSV dokumentų rengėjas:

UAB „Infraplanas“
Įmonės kodas: 160421745
Kontaktinis asmuo: Raminta Survilė,
mob. tel. 8-621 66 746
Inovacijų g. 3, Biruliškių k., Kauno r. LT-54469,
el. p.: info@infraplanas.lt
Juridinio asmens Licencija Nr. VSL-260
Visuomenės sveikatos priežiūros
veiklai išduota 2010 m. gruodžio 06 d.
(1 priedas).

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

2.1 Veiklos pavadinimas, EVRK 2 red. kodas

Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. DJ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 119-4877), planuojamos ūkinės veiklos klasifikacija pateikta 1 lentelėje.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Esamos UAB PRATC didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (Savitiškio g. 8, Panevėžys) eksploatacija.

1 lentelė. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristika.

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Pavadinimas
E				VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS
	38			Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas
		38.1		Atliekų surinkimas
			38.11	Nepavojingų atliekų surinkimas
			38.12	Pavojingų atliekų surinkimas

2.2 Ūkinės veiklos pajėgumas, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ aikštelėje, esančioje Panevėžio mieste, Savitiškio g. 8 vykdomas įvairių buityje susidariusių atliekų (didelių gabaritų, pavojingų, statybinių ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos, žaliųjų ir kt.) – surinkimas iš gyventojų, jų išrūšiavimas, atskiriant naudojimui/perdirbimui tinkamas ir šalinimui skirtas atliekas, laikinas atliekų laikymas.

Veiklos pobūdis ir apimtys nustatytos Aplinkos apsaugos agentūros išduotame Taršos leidime Nr. P2-1/115/TL-P.3-29/2016 ir Aplinkos apsaugos agentūros 2020-09-15 sprendime Nr. (30.4)–A4E-8001 Sprendimas pakeisti UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ Taršos leidimą Nr. P2-1/115/TL-P.3-29/2016.

Aikštelės metinis našumas – 4 000,0 t/m, o didžiausią vienu metu leidžiamą laikyti atliekų kiekis - 134,0 t (iš jų 109,24 t nepavojingų atliekų ir 24,76 t pavojingų atliekų), leidžiamų paruošti naudoti nepavojingų atliekų kiekis (20 03 07 - baldų ardymas) - 20 t/m.

Taip pat aikštelėje surenkamos ir laikinai laikomos atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (patikslintas pavadinimas – pas gyventojus susidarę panaudoti švirškštai (18 01 03*). Aplinkos ministerijos 2019-04-02 raštas Nr.(17)-D8-1328 “Dėl panaudotų švirškštų atliekų tvarkymo” pateiktas prieduose.

Panaudoti švirškštai laikomi esamame uždaramame pavojingų atliekų konteineryje, laikantis HN66:2013 reikalavimų:

- panaudoti švirškštai pakuojami į sandarius ir atsparius dūriams vienkartinis konteinerius, kurie gali būti laikomi tol, kol pakuotė pripildoma ne daugiau kaip 3/4 tūrio;
- laikomi ne ilgiau kaip 30 dienų;
- bus inventorius (konteineriai, talpyklos, lentynos, stelažai ar kt.) medicininių atliekų pakuotėms sudėti. Medicininių atliekų pakuotės nesilies su sienomis ir grindimis;
- medicininių atliekų saugykla (pavojingų atliekų konteineris) yra ir bus apsaugotas nuo pašalinių asmenų patekimo.

Nauja ūkinė veikla ir/ar esamos išplėtimas neplanuojami. PVSV rengiamas esamai ūkinei veiklai, PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti SAZ.

Detali informacija apie į objektą priimamų pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų rūšis, tvarkymo būdus, metinius kiekius ir didžiausius vienu metu aikštelėje laikomus atliekų, įskaitant rūšiavimo metu susidarantį atliekas, kiekius pateikta 2, 0 ir 4 lentelėse.

2 lentelė. Priimamos paruošti naudoti ir (ar) šalinti nepavojingosios atliekos

Numatomos paruošti naudoti ir (ar) šalinti atliekos			Atliekų paruošimas naudoti ir (ar) šalinti	
Kodas	Pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekos paruošimo naudoti ir (ar) šalinti veiklos kodas (D8, D9, D13, D14, R12, S5)	Projektinis įrenginio pajėgumas, t/m.
1	2	3	4	5
20 03 07	Didelių gabaritų atliekos	Įvairūs baldai, durys, langai, kiti dideli butyje naudojami daiktai	R12	20

3 lentelė. Didžiausias vienu metu laikomas nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų kiekis, jų laikymo būdai

Atliekų laikymo vietos apibūdinimas	Atliekų laikymo vietos plotas, m ²	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekų pavojingumą lemiančios savybės	Atliekų fizinės savybės	Laikymo veiklos kodas	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pavojingųjų atliekų sandėlis iš lengvųjų konstrukcijų	13,07 m ² ploto sandėlis	06 04 04*	Atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Įvairūs termometrai ir kiti prietaisai	HP5- 6, HP10, HP14	kietos/skystos	R13, D15	0,010
		13 02 06*	Sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	Įvairūs netinkami naudoti sintetiniai tepalai	HP7, HP14	skystos/tirštos	R13, D15	0,100
		13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	Įvairūs netinkami naudoti tepalai	HP7, HP14	skystos/tirštos	R13, D15	0,400
		15 01 10*	Pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	Įvairios butyje naudojamos chemijos gaminių pakuotės	HP5, HP14	kietos	R13, D15	0,400
		16 01 07*	Tepalų filtrai	Netinkami naudoti transporto priemonių tepalų filtrai	HP7, HP14	kietos	R13, D15	0,200
		16 01 13*	Stabdžių skystis	Netinkamas naudoti automobilių stabdžių skystis	HP4-6, HP10	skystos	R13, D15	0,100
		16 01 14*	Aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Netinkamas naudoti transporto priemonių varikliu aušinimo skystis	HP4, HP6, HP10	skystos	R13, D15	0,100
		16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07 – 16 01 11, 16 01 13 – 16 01 14 ir 16 01 23 – 16 01 25	Oro ir kuro filtrai, automobilių hidrauliniai amortizatoriai, automobilinės žarnos, gumos, automobilinės granatos ir pan.	HP 1-15, priklausomai nuo atliekos sudėties	kietos	R13, D15	0,400
		16 06 01*	Švino akumulatoriai	Netinkami naudoti transporto priemonių švino akumulatoriai	HP 5-6, HP 10, HP 14	kietos	R13, D15	0,400
18 01 03*	Atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	Panaudoti švirkštai	HP9	kietos	R13, D15	0,05		

Atliekų laikymo vietos apibūdinimas	Atliekų laikymo vietos plotas, m ²	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekų pavojingumą lemiančios savybės	Atliekų fizinės savybės	Laikymo veiklos kodas	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		20 01 13*	Tirpikliai	Įvairūs buityje naudojami dažų tirpikliai	HP5, HP14	skystos	R13, D15	0,100
		20 01 14*	Rūgštys	Įvairūs buityje naudojami valikliai ir buitinės rūgštys (acto, fosforo, druskos ir kt.)	HP2-6, HP8, HP13-14	skystos	R13, D15	0,100
		20 01 27*	Dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	Netinkami buityje naudojamų dažų, klijų, dervų, hermetikų, montavimo putų ir kt. likučiai	HP1-15, priklausomai nuo atliekos sudėties	skystos/kietos	R13, D15	0,600
		20 01 29*	Plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Įvairūs netinkami naudojimui buitinės chemijos plovikliai	HP2-8, HP12	skystos	R13, D15	0,100
		20 01 33*	Baterijos ir akumulatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03, nerūšiuotos baterijos ar akumulatoriai, kuriuose yra baterijos	Įvairios netinkamos naudoti nešiojamos baterijos ir akumulatoriai	HP 1-15, priklausomai nuo atliekos sudėties	kietos	R13, D15	0,100
Elektros ir elektroninės įrangos atliekų sandėlis iš lengvųjų konstrukcijų	13,10 m ² ploto sandėlis	20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Liuminescencinės lempos, gyvsidabrio termometrai ir pan.	HP5- 6, HP10, HP14	kietos	R13, D15	0,400
		20 01 23*	Nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	Netinkami naudojimui buitiniai šaldytuvai, šaldikliai ir pan.	HP14	kietos	R13	4,000
		20 01 35*	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių	Televizoriai, monitoriai, spausdintuvai, kopijavimo aparatai, kompiuteriai, faksimiliniai aparatai, mobilieji telefonai ir kt.	HP3-7, HP10, HP14	kietos	R13	5,000
Elektros ir elektroninės įrangos atliekų konteineris	30 m ³ , 1 vnt. (užima apie 15 m ² plotą)	15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Tepaluotos pašluostės, tepaluoti drabužiai, naudoti sorbentai ir pan.	HP5, HP7, HP14	kietos	R13, D15	0,200
		20 01 36	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	Lygintuvai, virduliai, ventiliatoriai, radijo, telefono aparatai, šviestuvai, kt.	Nepavojingosios	kietos	R13	4,00
Nepavojingųjų atliekų ir asbesto turinčių atliekų konteineriai	10 m ³ , 13 vnt. (užima apie 12 m ² plotą)	17 06 05*	Statybinės medžiagos turinčios asbesto	Stogų asbocementinė danga, kitos statybinės medžiagos ir gaminiai, turintys asbesto	HP5, HP7	kietos	D15	12,000
		17 01 07	Betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06	Betono, plytų, mūro, keramikos laužas	Nepavojingosios	kietos	R13	20,000

Atliekų laikymo vietos apibūdinimas	Atliekų laikymo vietos plotas, m ²	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekų pavojingumą lemiančios savybės	Atliekų fizinės savybės	Laikymo veiklos kodas	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		17 06 04	Izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	Akmens ir stiklo vata, ruloninės izoliacijos medžiagos, įvairūs polistireno gaminiai	Nepavojingosios	kietos	R13, D15	4,000
		20 01 01	Popierius ir kartonas	Įvairūs popieriaus gaminiai – knygos, laikraščiai, reklaminėspauda, kartono gaminiai	Nepavojingosios	kietos	R13	2,000
		20 01 02	Stiklas	Įvairūs stikliniai daiktai, lakštinis stiklas, kt.	Nepavojingosios	kietos	R13	15,000
		20 01 11	Tekstilės gaminiai	Užuolaidos, patalynė, minkšti žaislai, kt.	Nepavojingosios	kietos	R13, D15	3,000
		20 01 39	Plastikai	Plėvelės, plastikinė tara, įvairūs plastikiniai daiktai	Nepavojingosios	kietos	R13	1,000
		20 01 40	Metalai	Įvairūs buityje naudojami metaliniai daiktai	Nepavojingosios	kietos	R13	3,24
		20 02 01	Biologiškai skaidžios atliekos	Medžių, krūmų lapai ir šakos, žolė, sodo daržo ir kitos žaliosios atliekos	Nepavojingosios	kietos	R13	8,0
		19 12 07	Mediena, nenurodyta 19 12 06	Medinės baldų, langų, durų irdalys ir pan.	Nepavojingosios	kietos	R13, D15	5,000
		19 12 12	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	Netinkamos perdirbti baldų dalys iš plastiko, stiklo, medžio drožlių plokščių, dažytos ar lakuotos medienos ir pan.	Nepavojingosios	kietos	R13, D15	6,000
Nepavojingų atliekų konteineriai	30 m ³ , 2vnt., užima apie 30 m ² plotą	20 03 07	Didelių gabaritų atliekos	Įvairūs baldai, durys, langai, kiti dideli buityje naudojami daiktai	Nepavojingosios	kietos	R13	13,000
Ant asfalto prie didelių gabaritų atliekų konteinerių	100 m ²	16 01 03	Naudoti nebetinkamos padangos	Gyventojų transporto priemonių netinkamos naudoti padangos	Nepavojingosios	kietos	R13	25,000

4 lentelė. Naudojamos ir/ar šalinamos atliekos

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekos pavojingumą lemiančios savybės	Atliekos fizinės savybės	Atliekos naudojimo ir (ar) šalinimo veiklos kodas
1	2	3	4	5	6
20 03 07	Didelių gabaritų atliekos	Įvairūs baldai, durys, langai, kiti dideli buityje naudojami daiktai	nepavojingosios	kietos	R12 - Atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų S5 - Atliekų paruošimas naudoti ir šalinti

Medžiagos ir žaliavos

Vykdamat ūkinę veiklą žaliavos nenaudojamos. Pavoingos ar radioaktyvios medžiagos, rūgštiniai, šarminiai plovikliai, baktericidinės medžiagos bei jų mišiniai veikloje nenaudojami. Vykdamat ūkinę veiklą naudojamos universalios, smulkaus pluošto granulės – sorbentas, hidrofobinė sintetinė medžiaga, skirta ištekėjusiems pavojingiems skysčiams surinkti, neutralizuoti bei jų sklidimui apriboti. Sorbentai, kurių bendras svoris apie 0,140 t, saugomi pavojingų medžiagų bei elektros ir elektronikos atliekų sandėliuose. Šis sorbentų kiekis gali sugerti didžiausioje pakuotėje esančių atliekų kiekį - 210 litrų naftos produktų arba kitų vandens tirpalų, organinių skysčių, emulsijų. 5 lentelėje pateikiama informaciją apie naudojamas pagalbines medžiagas.

5 lentelė. Objekte naudojamos pagalbinės medžiagos

Eil. Nr.	Medžiagos pavadinimas	Vnt.	Kiekis, vienu metu saugomas vietoje, saugojimo būdas	Sąnaudos
1.	Sorbentai	t/m	0,140 t - sorbentai saugomi pavojingų atliekų bei elektros ir elektronikos įrangos atliekų sandėliuose	0,140 t

Gamtiniai ir energetiniai ištekliai

Objekto ūkinėje veikloje vanduo buitiniams reikmėms yra tiekiamas iš centralizuotų Panevėžio miesto vandentiekio tinklų. Viso per metus suvartojama apie 24 m³ geriamo vandens. Gamybinėms reikmėms vandens ištekliai nenaudojami.

Kiti gamtos ištekliai – žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis, biologinė įvairovė ūkinės veiklos metu nenaudojami.

Administracinių-buitinių patalpų apšildymui, įrenginių darbui, apšvietimui, elektros energija varomų įrenginių darbui ir kitoms reikmėms per metus sunaudojama 6 100 kWh elektros energijos.

2.3 Ūkinės veiklos technologija, statiniai, inžinerinė infrastruktūra

Statiniai, inžinerinė infrastruktūra

Ūkinė veikla vykdoma žemės sklype, kurio unikalus Nr. 4400-1228-8732, kadastrinis Nr. 2701/0015:104, bendras sklypo plotas – 0,1585 ha, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos. Sklypo priklauso Lietuvos Respublikai, naudojimo teisinis pagrindas – 2007-10-24 sudaryta Valstybinės žemės nuomos sutartis Nr. 27/07-0070. Sklype esantys pastatai ir inžineriniai statiniai nuosavybes teise priklauso UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras.

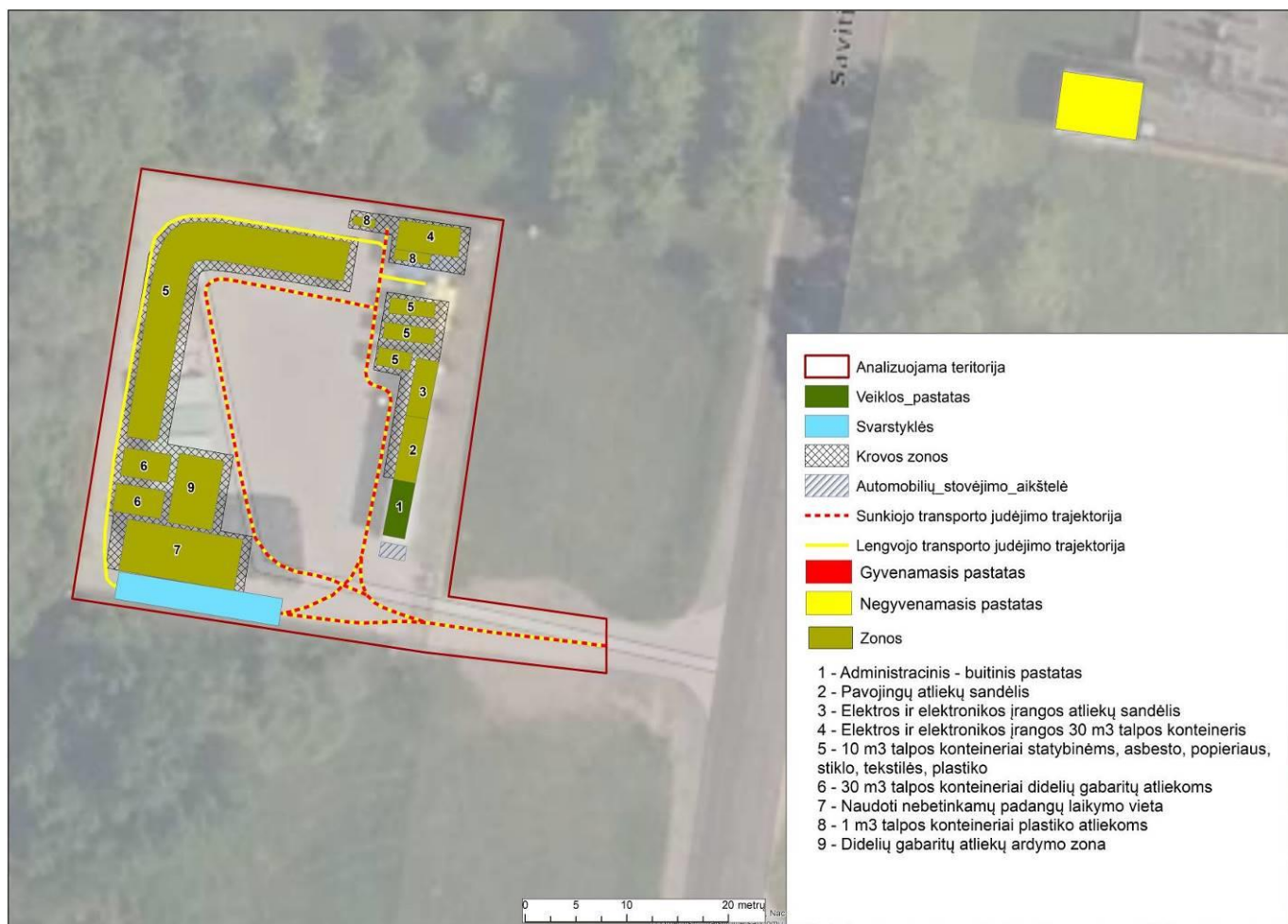
Sklype išsidėstę šie pastatai ir inžineriniai statiniai:

- karkasinis statinys, unikalus kodas 4400-1758-0979, bendras plotas – 11,56 m², užstatytas plotas – 14 m², pastate įrengtos administracinės ir buitinės patalpos;
- karkasinis statinys, unikalus kodas 4400-1758-1721, paskirtis – sandėliavimo, bendras plotas – 13,07 m², užstatytas plotas – 15 m²;
- karkasinis statinys, unikalus kodas 4400-1758-1732, paskirtis – sandėliavimo, bendras plotas – 13,10 m², užstatytas plotas – 15 m²;
- kiemo aptvėrimas, unikalus kodas 4400-1758-1754;
- kiemo aikštelė su automobilineis ašinėmis svarstyklėmis, unikalus kodas 4400-1758-1743.

Sklype pagal veiklos pobūdį išskirtos šios pagrindinės veiklos zonos:

- kietų dangų - 0,1254 ha;
- žaliosios vejos – 0,0287 ha;
- administracinis pastatas, pavojingų atliekų sandėlio bei elektronikos atliekų sandėlio užimamas plotas – 0,0044 ha;
- pavojingų buitinių atliekų sandėlis – 0,0013 ha.

Detali statinių ir technologinių zonų išdėstymo schema pateikta 1 pav.

1 pav. Situacijos schema

Pagrindiniai technologiniai atliekų tvarkymo procesai

Aikštelėje vykdoma šiais veiklos kodais (pagal Atliekų tvarkymo taisykles) žymima atliekų tvarkymo veikla:

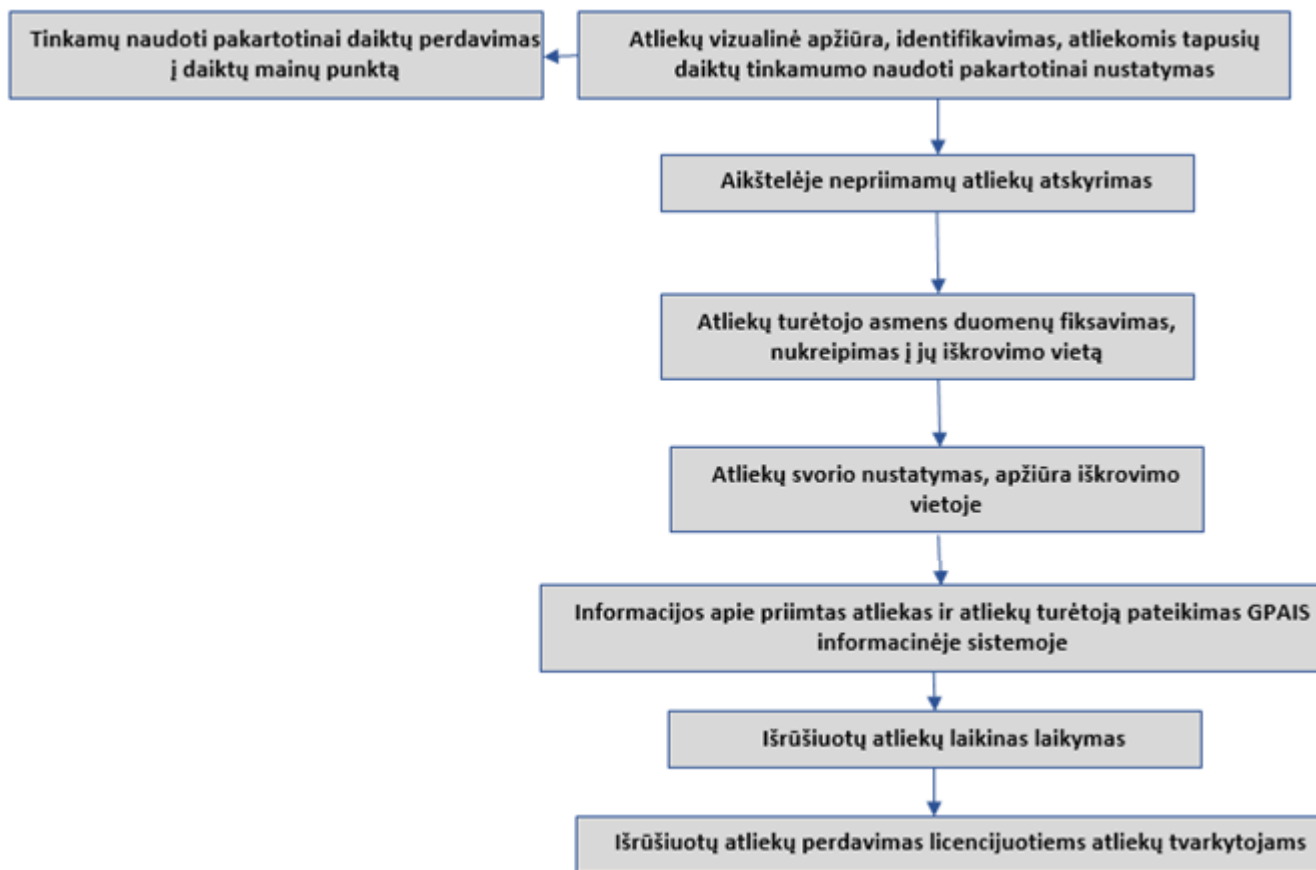
- S1 - surinkimas. Aikštelėje surenkamos iš gyventojų įvairios buityje susidariusios atliekos – didelių gabaritų, pavojingos, elektros ir elektronikos, statybinės ir griovimo, žaliosios ir kt.
- S2 - vežimas. Aikštelėje sukauptos atliekos išvežamos įmonės transportu arba perduodamos tas atliekas tvarkančioms įmonėms per atliekų vežėjus, su kuriais sudarytos sutartys.
- R13 - R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas. Aikštelėje bus laikomos iš gyventojų priimtos atliekos, skirtos naudojimui.
- D15 - D1-D14 veiklomis šalinti skirtų atliekų laikymas. Aikštelėje bus laikomos iš gyventojų priimtos atliekos, skirtos šalinimui.
- R12 - atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų arba S5 - atliekų paruošimas naudoti ir šalinti. Numatoma rūšiuoti didelių gabaritų atliekas, siekiant sumažinti atliekų tūrį ir atskirti tinkamą perdirbimui medieną ir netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti rūšiavimo atliekas. Apdorojant susidariusios atliekos - tinkama perdirbimui medieną ir rūšiavimo atliekos laikomos metaliniuose konteineriuose iki perdavimo atliekų tvarkytojams.

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje iš gyventojų nemokamai priimamos įvairios buityje susidariusios atliekos: pavojingosios, asbesto turinčios, statybinės ir griovimo, padangų, didelių gabaritų, plastiko, stiklo, metalo, elektros ir elektronikos, baterijų, tekstilės bei žaliosios atliekos. Nepavojingosios atliekos Aikštelėje yra laikomos ne

ilgiau kaip 12 mėnesių, o pavojingosios atliekos laikomos ne ilgiau kaip 6 mėnesiai arba atliekos yra perduodamos atliekų tvarkytojams anksčiau, sukaupus pakankamą transportuoti atliekų kiekį, bet neviršijant didžiausio vienu metu leidžiamo laikyti Aikštelėje atliekų kiekio.

Atliekų priėmimas

Atliekų priėmimo ir tvarkymo principinė technologinio proceso schema pateikta 2 pav.

2 pav. Atliekų priėmimo ir tvarkymo principinė technologinė schema

Atliekų turėtojai atliekas į aikštelę pristato jiems patogiu būdu, supakuotas taip, kad atliekos negalėtų išsibarstyti, išgaruoti, dulkėti ar kitaip patekti į aplinką pervežimo ar laikymo metu. Pakuočių medžiaga turi būti atspari jose esančių pavojingų atliekų poveikiui. Dulkančios statybinės ir griovimo atliekos vežamos dengtose transporto priemonėse ar kitais būdais, užtikrinančiais dulketumo prevenciją ir apsaugančiais nuo atliekų ar jų dalių nubyrėjimo (uždari konteineriai, didmaišiai, dengimas tentais, drėkinimas ir kt.). Vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2006-12-29 Nr. D1-637), asbesto turinčios statybinės ir griovimo atliekos atvežamos sudrėkintos ir supakuotos į sandarią plastikinę tarą (dvigubus plastikinius maišus, statines, konteinerius ar kt.). Skystos pavojingosios atliekos priimamos supakuotos taroje, perpakavimas ar perpilstymas veikalvietėje nevykdomas.

Atvežus atliekas į aikštelę, atliekų priėmėjas pirmiausia patikrina, ar atliekos gali būti priimtos pagal Taršos leidime numatytą atliekų sąrašą. Atliekų turėtojas, pristatęs atliekas, privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Atliekos nepriimamos, jei jos nenumatytos Taršos leidime. Tokias atliekas atvežusiam atliekų turėtoji suteikiama visa reikiama informacija apie į aikštelę nepriimamų atliekų tvarkymą, o apie nepriimtas pavojingąsias atliekas nedelsiant informuojamas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos.

Priėmimo metu atliekos pasveriamos kilnojamomis teisinės metrologijos reikalavimus atitinkančiomis elektroninėmis svarstyklėmis, kurių svėrimo riba 150 kg ir/ar automobilinėmis svarstyklėmis. Jei atliekų pasverti nėra galimybės, svoris nustatomas vadovaujantis atliekų svorio nustatymo metodika, patvirtinta 2018-08-20 UAB PRATC direktoriaus įsakymu Nr. ĮVK – 68. Į aikštelę priimamos ir veiklos metu susidariusios atliekos apskaitomos vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-05-03 įsakymas Nr. D1-367), duomenys pateikiami į Gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą GPAIS.

Iš gyventojų priimtoms buityje susidariusios pavojingosios ir nepavojingosios atliekos apžiūrimos ir išskirstomos į atskirus šioms atliekoms laikyti skirtus konteinerius ir/ ar sandėliavimo patalpas. Pavojingąsias atliekas, kurias reikia patalpinti į specialias talpas, esančias pavojingųjų atliekų sandėlyje, išskirsto atliekų priėmėjas, naudodamas asmenines apsaugos priemones.

Naudoti nebetinkamos padangos sukraunamos į rietuvę joms laikyti skirtoje zonoje atviroje aikštelėje ant kietos, vandeniui nelaidžios asfalto dangos.

Jei atliekų turėtojas negali įvardinti pristatytų atliekų, atliekų priėmėjas, remdamasis informacija apie atliekų susidarymo šaltinius, sudėtines atliekų dalis, gamybinius procesus, kurių metu galėjo susidaryti atliekos, naudojamas žaliavas, ant pakuočių išlikusias rizikos ir saugos frazes, pavojingųjų atliekų ar pavojingųjų medžiagų ženklimą, atlieka vizualinę analizę, identifikuoja atliekas ir suteikia joms kodą pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 1 priede pateikiamą atliekų sąrašą. Nepavykus identifikuoti atliekų aukščiau nurodytais būdais, atliekami pavojingųjų atliekų sudėties ir jų savybių laboratoriniai tyrimai. Tyrimus pagal sutartį vykdo akredituota Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialas Agrocheminių tyrimų laboratorija. Atliekų perkrovimo pastate mišrios komunalinės atliekos priimamos tik iš atliekų vežėjų, su kuriais sudarytos sutartys.

Didelių gabaritų atliekų tvarkymas

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje nemokamai priimamos iš gyventojų įvairios buityje susidariusios nepavojingosios ir pavojingosios atliekos, kurių negalima dėti į mišrių komunalinių atliekų konteinerius. Priimtoms didelių gabaritų atliekoms, esant poreikiui, rankiniu būdu ardamos šiai veiklai skirtoje zonoje – atviroje aikštelėje su asfalto danga. Ardymo metu atskiriama mediena ir kitos mechaninio atliekų rūšiavimo metu susidarančios atliekos. Ardoma rankiniu būdu, naudojant mechaninius įrankius. Išardytos ir išrūšiuotos didelių gabaritų atliekos sukraunamos į 2 specialius 30 m² talpos metalinius uždaramus konteinerius, stovinčius greta ardymo zonos esančioje išrūšiuotų didelių gabaritų laikymo zonoje (žr.1 pav.) Į konteinerį telpančių didelių gabaritų atliekų svoris priklauso nuo to, kaip kompaktiškai pavyksta užpildyti konteinerį įvairių konfiguracijų atliekomis. Vidutinis į vieną konteinerį sutalpinamų didelių gabaritų atliekų svoris sudaro vidutiniškai 10 t.

Statybinių ir griovimo atliekų tvarkymas

Aikštelėje iš gyventojų nemokamai priimamos statybinės ir griovimo atliekos: 17 06 04 „Izoliacinės medžiagos“ bei 17 01 07 „Betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai“. Aikštelėje atliekos yra laikinai laikomos ir, sukauptus optimalų išvežimui, bet neviršijantį nustatyto didžiausio vienu metu laikomo kiekio, perduodamos šių atliekų tvarkytojams. Priimamų atliekų svoris nustatomas automobilinėmis svarstyklėmis ar apmatavimo būdų ir po to patikslinamas pagal duomenis, gautus iš atliekų tvarkytojo, kuriam buvo perduotos atliekos. Aikštelėje priimtoms statybinės ir griovimo atliekos laikomos metaliniuose konteineriuose. Statybinių ir griovimo atliekų laikymo sąlygos atitinka atliekų tvarkymo teisės aktų reikalavimus. Visi konteineriai yra sertifikuoti, bei pagaminti taip, kad juose esančios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo - iškrovimo arba pervežimo metu. Konteinerių medžiaga atspari jose esančių medžiagų ir jų komponentų poveikiui. Statybinių ir kitų aikštelėje priimamų atliekų tvarkymo apskaita vykdoma vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis (AM 2011-05-03 įsak. Nr.D1-367).

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Šiuo metu aikštelėje surenkamos ir laikinai laikomos 10-15m³ talpos konteineryje. Surinktos biologiškai skaidžios atliekos vežamos kompostavimui į Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelę, esančią Dvarininkų k., Miežiškių sen., Panevėžio raj.

Elektros ir elektroninės įrangos tvarkymas

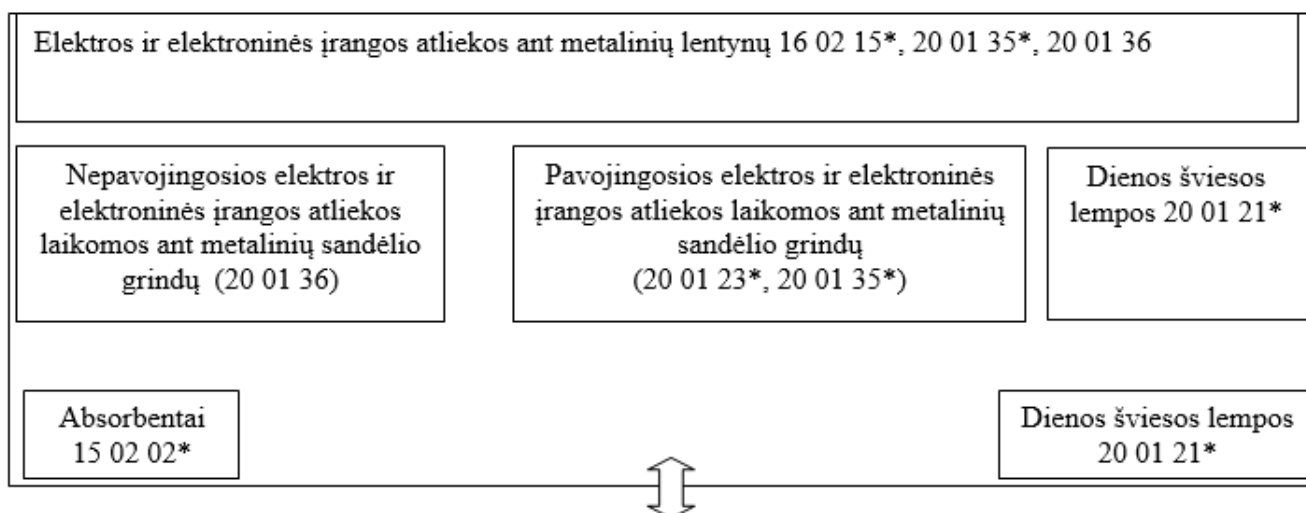
Aikštelėje iš gyventojų nemokamai yra priimama nebereikalinga arba netinkama naudojimui elektros ir elektroninė įranga, kurių kodai: 20 01 21* „Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio“, 20 01 23* „Nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių“, 20 01 35* „Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių“ ir 20 01 36 „Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21*, 20 01 23* ir 20 01 35* pozicijose“, ir laikoma EEJ sandėlyje atlieka 15 02 02* „Absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis medžiagomis“, 16 02 15* „Pavojingos sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos“, 20 01 21* „Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio“. Elektros ir elektronikos atliekos aikštelėje yra laikinai laikomos ir po to perduodamos licencijuotiems šių atliekų tvarkytojams.

Priimamos atliekos yra pasveriamos svarstyklėmis, kurios turi galiojantį metrologinės patikros liudijimą. Buityje susidaranti elektros ir elektroninės įrangos laikymui aikštelėje yra įrengtas stacionarus konteinerinio tipo statinys - sandėlis (žr. 1 pav.). Elektros ir elektronikos atliekų laikymo sąlygos atitinka Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus (LR aplinkos ministro 2004-09-10 įsak. Nr. D1-481). Sandėlio ir konteinerio atitvaros yra atsparios pavojingų medžiagų poveikiui, grindys nelaidžios skysčiams, atsparios įvairioms cheminėms medžiagoms bei orų pokyčiams, o stogas nepralaidus krituliams. Pavojingosios ir nepavojingosios elektros ir elektroninės įrangos atliekos nemaišomos tarpusavyje ir laikomos pagal rūšis sudėtos viena ant kitos ant lentynų, į stabilias rietuves ant sandėlio grindų, arba plieniniuose sandariuose konteineriuose. Tarp sienų ir atliekų ar jų pakuočių paliekamas 5 cm pločio tarpas laisvai oro cirkuliacijai.

Netyčia išsiliejusių skysčių surinkimui sandėlyje laikomi sorbentai, panaudoti sorbentai taip pat laikinai laikomi sandėlyje, plieniniame cinkuotame 640 l talpos uždaramame konteinerielyje. Elektros ir elektroninės įrangos apskaita vykdoma vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis (AM 2011-05-03 įsak. Nr. D1-367) per GPAIS informacinę sistemą.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos, kurių tvarkymo kodas R13, laikomos 30 m³ talpos metaliniame konteinerielyje: 20 01 23* „Nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių“, 20 01 35* „Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių“, 20 01 36 „Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga“.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos sandėlyje išdėstomos atsižvelgiant į jų savybes, sudėtį ir suderinamumą (žr. 3 pav.).

3 pav. Elektros ir elektroninės įrangos išdėstymo sandėlyje schema

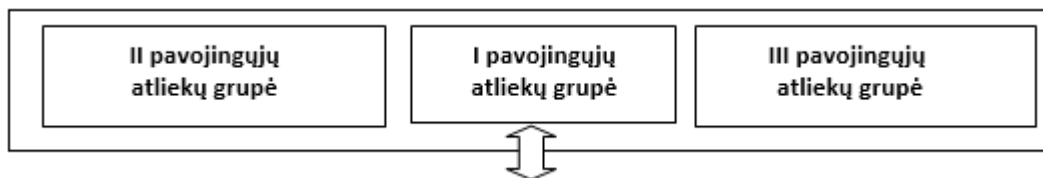
Pavojingųjų atliekų tvarkymas

Į objektą priimamos buityje susidaranti pavojingosios atliekos laikomos konteinerinio tipo pavojingųjų atliekų sandėlyje. Pavojingųjų atliekų tvarkymo aikštelėje veikla neapima paruošimo naudoti ir (ar) šalinti. Pavojingosios atliekos aikštelėje nebus perpakuojamos, perpilstomos, maišomos ir pan.

Sandėlyje įrengta saugi sprogimui ventilacijos sistema ir apšvietimas, atitvaros, atsparios pavojingųjų medžiagų poveikiui, bei nelaidžios, atsparios naftos produktams ir įvairioms cheminėms medžiagoms grindys. Stoginis oro šalinimo ventiliatorius sukomplektuotas su atbulinės traukos sklende, atsparus rūgščių ir šarmų poveikiui. Grindyse įrengta talpa ir trapas atsitintinai išsiliejusioms medžiagoms surinkti. Pavojingųjų atliekų sandėlyje yra 150 kg svėrimo ribos svarstyklės, skirtos atliekoms sverti, 1 000 kg kėlimo galios rankinis hidraulinis keltuvas, kastuvėlis, šluotelė sorbentai atsitiktinai išbyrėjusioms ar išsiliejusioms pavojingosioms atliekoms surinkti.

Sandėlyje laikomų pavojingųjų atliekų stovį kiekvieną dieną vizualiai tikrina aikštelės atliekų priėmėjas, kuris taip pat atlieka kompiuterinę atliekų tvarkymo apskaitą ir kontroliuoja, kad nebūtų viršyti Taršos leidime nustatyti didžiausi vienu metu laikomų atliekų kiekiai. Pavojingųjų atliekų sandėlis nuolat laikomas užrakintas, kad į jį negalėtų patekti pašaliniai asmenys, sandėlį pagal poreikį atrakina atliekų priėmėjas.

Pavojingosios atliekos laikomos išskirstytos pagal rūšis ir suderinamumą (žr. 4 pav.).

4 pav. Pavojingųjų atliekų išdėstymo sandėlyje schema

I pavojingųjų atliekų grupė: plastikinėse statinėse ar metalinėje užrakinamoje spintoje laikomos pavojingosios atliekos: 13 02 06* Sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva, 13 02 08* Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva, 16 01 07* Tepalų filtrai, 16 01 13* Stabdžių skystis, 16 01 14* Aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, 16 01 21* Pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 160107-160111, 160113, 16 01 14, 20 ltr. talpos nerūdijančio plieno talpoje laikomos 06 04 04* Atliekos, kuriuose yra gyvsidabrio.

II pavojingųjų atliekų grupė: plastikinėje dėžėje ar plastikinėse statinėse laikomos pavojingosios atliekos 16 06 01* Švino akumulatoriai, 20 01 33* Baterijos ir akumulatoriai, 20 01 13* Tirpikliai, 20 01 14* Rūgštys, 20 01 29* Plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, 20 01 33* Baterijos ir akumulatoriai.

III pavojingųjų atliekų grupė: plastikinėse statinėse arba plastikinėje dėžėje laikomos pavojingosios atliekos 20 01 27* Dažai, rašalas, klijai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, 15 01 10* Pakuotės, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių; 18 01 03* Medicininės atliekos.

Pavojingosios buityje susidariusios atliekos laikomos sandariose pakuotėse, negaruoja ir neturi tarpusavio kontakto. Sandėlio sienų medžiaga atspari galimam atliekų poveikiui, tačiau, siekiant išvengti kondensato susidarymo šaltuoju metų laiku, tarp sienos ir atliekų pakuočių paliekamas 5 cm tarpas oro ventiliacijai. Pavojingųjų atliekų pakuočių ir konteinerių medžiaga atspari joje laikomų atliekų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos galima būtų saugiai atidaryti ir uždaryti. Pavojingųjų atliekų sandėlyje yra tokios pakuotės ir talpos:

- 20 l talpos nerūdijančio plieno talpa gyvsidabrio turinčioms atliekoms laikyti;
- 9 vnt. 220 l talpos plastmasinių statinių su sandariais dangčiais;
- 2 vnt. 120 l talpos plastmasinės statinės su sandariais dangčiais;
- 2 vnt. 60 l talpos plastmasinės statinės su sandariais dangčiais;
- 2 vnt. 900 l talpos konteineriai iš masyvios plastmasės;
- Vienkartiniai konteineriai ar dėžės sandarios ir atsparios dūriams (skirti medicininėms atliekoms laikyti);
- užrakinama metalinė spinta su lentynomis ir antresole.

Priimant gyvsidabrio atliekas, laikomasi nustatytų darbų saugos sąlygų: įjungžiama ištraukiamoji ventiliacija, naudojamos asmens apsaugos priemonės. Atsitiktinai nubyrėjus gyvsidabrio atliekoms, stambesni gyvsidabrio rutuliukai surenkami, naudojant popieriaus lapą ir lazdele, smulkesni rutuliukai surenkami lipnia juosta. Rutuliukai sustumiami ant popieriaus lapo, suberiami į indą su vandeniu, taip išvengiant gyvsidabrio garavimo, indas sandariai uždaromas.

Aikštelėje iš gyventojų nemokamai priimamos statybinės asbesto turinčios atliekos: 17 06 05* „Statybinės medžiagos, turinčios asbesto“. Aikštelėje atliekos yra laikinai laikomos ir po to perduodamos tvarkymui į Panevėžio regioninį sąvartyną. Priimamų atliekų svoris nustatomas automobilineis svarstyklėmis ar vadovaujantis atliekų svorio nustatymo metodika, patvirtinta 2018-08-20 UAB PRATC direktoriaus įsakymu Nr. JVK-68. Priimant asbesto atliekas yra vadovaujama Darbo su asbestu nuostatuose (2004-07-16 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. A1 - 184/ V – 546 su vėlesniais pakeitimais). Darbo su asbesto turinčiomis atliekomis procesas bus organizuojamas taip, kad būtų išvengta asbesto atliekų dulkelėjimo. Siekiant išvengti asbesto plaušelių sklaidos, į objektą asbesto turinčios atliekos bus priimamos surinktos atskirai ir nesumaišytos su kitomis statybinėmis atliekomis, sandariose paženklintose pakuotėse: dvigubuose plastikiniuose maišuose, plastikinėje pakuotėje, uždaruose konteineriuose.

Aikštelėje priimtos asbesto turinčios atliekos laikomos neardant sandarių pakuočių, uždaruose metaliniuose konteineriuose. Ant asbesto turinčių atliekų konteinerio matomoje vietoje yra pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketė. Konteineriai yra sertifikuoti, bei pagaminti taip, kad juose esančios pavojingos atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar

kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo - iškrovimo arba pervežimo metu. Konteinerių medžiaga atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui. Konteineriai laikomi aikštelėje ant nelaidžios vandeniui asfalto dangos. Asbesto turinčių ir kitų aikštelėje priimamų atliekų tvarkymo apskaita vykdoma vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis (AM 2011-05-03 įsak. Nr.D1-367).

Papildomai į Aikštelę planuojamos priimti medicininės atliekos (panaudoti švirkštai), atliekos kodas 18 01 03*, bus laikomos esamame uždareme pavojingųjų atliekų sandėlyje, laikantis Lietuvos higienos normoje HN 66:2013 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ nustatytų reikalavimų, t.y.:

- ▶ panaudoti švirkštai bus pakuojami į sandarias ir atsparias dūriams vienkartinės talpas, kurios gali būti laikomos tol, kol talpa pripildoma ne daugiau kaip 3/4 tūrio;
- ▶ laikomi ne ilgiau kaip 30 dienų. Vienkartinėi talpai prisipildžius iki nustatyto tūrio, jį bus perduodama atliekų tvarkytojams, tada pavojingųjų atliekų pastate pastatoma nauja vienkartinė talpa;
- ▶ bus inventorius (lentynos, stelažai ar kt.) medicininų atliekų vienkartinėms talpoms sudėti. Medicininų atliekų laikymo talpos nesilies su sienomis ir grindimis;
- ▶ medicininų atliekų saugykla (pavojingųjų atliekų pastatas) bus apsaugotas nuo pašalinių asmenų patekimo.

Atliekų laikymas, perdavimas

Aikštelė, kurioje priimamos ir laikinai laikomos atliekos yra aptverta segmentine tvora ir apsaugota nuo pašalinių asmenų. Darbo metu tvarką aikštelėje palaiko ir kontroliuoja atliekų priėmėjas, o po darbo valandų – saugos tarnyba. Visos atliekos laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai. Pavojingosios atliekos laikomos tam skirtame konteinerinio tipo sandėlyje, atsižvelgiant į atskirų atliekų rūšių suderinamumą. Elektros ir elektroninės įrangos atliekos laikomos tam skirtame sandėlyje.

Nepavojingosios atliekos aikštelėje laikomos ne ilgiau, kaip 12 mėnesių, pavojingosios atliekos – ne ilgiau, kaip 6 mėnesius. Atliekų laikymo terminus, laikomus kiekius, visų aikštelės inžinerinių sistemų, susijusių su technologiniu procesu, darbą (vandens ir elektros tiekimo, lauko ir vidaus apšvietimo, priešgaisrinės ir apsaugos signalizacijos, siurblių, nuotekų apskaitos mazgo, paviršinių nuotekų valymo įrenginio) kontroliuoja atliekų priėmėjas ir eksploataavimo inžinierius.

Atviroje aikštelėje yra 13 vnt. 10 m³ talpos uždaromi bei atviri metaliniai konteineriai, kuriuose laikomos šios atliekos: statybinės ir griovimo atliekos (kodai 17 01 07, 17 06 04, 17 06 05*), popieriaus ir kartono atliekos, stiklo atliekos, plastikų atliekos, metalo atliekos, tekstilės atliekos.

Aikštelėje yra 2 vnt. 30 m³ talpos uždaromų metalinių konteinerių, kuriuose laikomos išrūšiuotos didelių gabaritų atliekos ir tinkama perdirbimui mediena.

Naudoti nebetinkamos padangos laikomos 100 m² ploto aikštelėje sukrautos į rietuvę, ant kietos, nelaidžios vandeniui asfalto dangos. Surenkamų padangų kiekis svyruoja sezoniškai: daugiausia naudoti nebetinkamų padangų pristatoma pavasarį ir rudenį, kai gyventojai keičia automobilių padangas. Padangos laikomos neviršijant Taršos leidime reglamentuoto didžiausio vienu metu laikomo kiekio. Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, padangos bus laikomos rietuvėje, kurios ilgis ir plotis – ne didesni, kaip po 10 m, rietuvės aukštis – iki 3 m., tarp rietuvės ir sklypo ribos paliekamas 5 m pločio tarpas. Išoriniu aikštelės, kurioje bus laikomos padangų atliekos, perimetru įrengta 1,5 m pločio mineralizuota juosta. Greta naudoti nebetinkamų padangų laikymo aikštelės pastatyti gaisrinės saugos ženklai, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį bei sukomplektuotas priešgaisrinis skydas, kuriame laikomi, 2 gesintuvai, kastuvai, 2 laužtuvai, nedegus audeklas, kirviai, kibirai, nuo kritulių apsaugota smėlio dėžė.

Suakopus optimalų išvežimui, bet neviršijantį leidžiamo didžiausio vienu metu laikyti, atliekų kiekį, jos pagal sutartis perduodamos licencijuotoms atliekų tvarkymo įmonėms:

- ▶ statybinės ir griovimo atliekos, turinčios asbesto, reguliariai išvežamos šalinimui į Panevėžio regioninį sąvartyną, kur jos šalinamos izoliuotose asbesto turinčių atliekų sekcijoje;
- ▶ statybinės ir griovimo atliekos, kurių kodas 17 06 04 (izoliacinės medžiagos) yra išvežamos į regioninį sąvartyną šalinimui;

- buityje susidariusios pavojingosios atliekos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, antrinės žaliavos (plastikai, popierius, kartonas, metalai), naudotos padangos pagal sutartis reguliariai perduodamos licencijuotoms šių atliekų tvarkymo įmonėms;
- statybinės ir griovimo atliekos reguliariai išvežamos į Panevėžio regioninį sąvartyną, kur jos naudojamos privažiavimo kelių įrengimui ir atliekų sluoksnių perdengimui;
- stiklo atliekos reguliariai išvežamos į Panevėžio regioninį sąvartyną, kur jos kaupiamos stiklo atliekų aikštelėje, rūšiuojamos, atskiriant stiklo pakuotes, ir perduodamos šių atliekų perdirbėjams;
- didelių gabaritų atliekos po rūšiavimo, kurio metu atskiriama perdirbimui ar kitokiam panaudojimui tinkama mediena, išvežamos tvarkymui į Panevėžio regioninį sąvartyną;
- sukauptos atliekos „tekstilės gaminiai“ (kodas 20 01 11) tekstilės gaminiai laikomos konteineryje ir išvežamos į regioninį sąvartyną, kur jos paruošiamos naudoti – rūšiuojamos ir kaupiamos tekstilės atliekų sandėlyje iki perdavimo kitam tvarkytojui galutiniam sutvarkymui, netinkamos perdirbti ar kitaip naudoti tekstilės atliekos bus šalinamos sąvartyne.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams nukenksminti panaudoti sorbentai laikomi sandariuose metaliniuose konteineriuose pavojingųjų atliekų bei elektros ir elektroninės įrangos sandėliuose ir pagal sutartį perduodami pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonei.

2.4 Objekto darbo režimas, darbuotojai

Objekte dirba 2 darbuotojai, atliekų priėmimo aikštelės darbo laikas nuo pirmadienio iki šeštadienio – nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13:00 iki 13:30 val.).

2.5 Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, vykdymo trukmė

UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ Panevėžio mieste Savitiškio gatvėje 8, esančioje aikštelėje vykdoma ūkinė veikla – didelių gabaritų atliekų surinkimas. Veiklos pobūdis ir apimtys nustatytos Aplinkos apsaugos agentūros išduotame Taršos leidime Nr. P2-1/115/TL-P.3-29/2016 ir Aplinkos apsaugos agentūros 2020-01-02 sprendime Nr. (30.4)–A4-20 – „Atrankos išvada dėl UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ planuojamos ūkinės veiklos – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Savitiškio g. 8, Panevėžyje našumo ir didžiausio vienu metu leidžiamo laikyti atliekų kiekio padidinimas – poveikio aplinkai vertinimo“. 2020-09-15 buvo priimtas sprendimas Nr. (30.4)-A4E-8001 pakeisti Taršos leidimui (TL numeris nekeičiamas).

Analizuojamame objekte nauja ūkinė veikla ir/ar esamos išplėtimas neplanuojami, papildomai numatyta priimti medicininės atliekas (panaudoti švirkštai, atliekos kodas 18 01 03*). PVSV rengiamas esamai ūkinei veiklai, PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti SAZ.

Objekto eksploatacijos laikas neribojamas.

2.6 Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo sąsaja su planavimo ir projektavimo etapais

UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Savitiškio g. 8, Panevėžys jau yra eksploatuojama.

Veiklos pobūdis ir apimtys nustatytos Aplinkos apsaugos agentūros išduotame Taršos leidime Nr. P2-1/115/TL-P.3-29/2016 ir Aplinkos apsaugos agentūros 2020-09-15 sprendime Nr. (30.4)–A4E-8001 Sprendimas pakeisti UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ Taršos leidimą Nr. P2-1/115/TL-P.3-29/2016.

2020 metais buvo atliktas Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Savitiškio g. 8, Panevėžyje našumo ir didžiausio vienu metu leidžiamo laikyti atliekų kiekio padidinimo poveikio aplinkai vertinimo atranka ir 2020-01-02 gautas sprendimas Nr. (30.4)-A4-20, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

2.7 Planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

PVSV rengiamas esamai ūkinei veiklai. Kitos ūkinės veiklos technologijos ir vietos alternatyvos neplanuojamos ir neanalizuojamos.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

3.1 Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Analizuojama ūkinė veikla vykdoma Panevėžio mieste, Savitiškio gatvėje 8.

5 pav. Ūkinės veiklos vieta

3.1.1 Esamos ir suplanuotos gyvenamosios teritorijos

Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo PŪV sklypo ribos yra nutolę ~68 m (Savitiškio g. 21) ir ~95 m (Savitiškio g. 19) atstumais rytų ir pietryčių kryptimis.

Pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus (remiantis Regia.lt ir TPDRIS duomenų bazėmis) naujai suplanuotų gyvenamųjų teritorijų artimiausioje gretimybėje nėra numatyta.

3.1.2 Svarba aplinkosaugos atžvilgiu

- **Saugomos teritorijos.** Analizuojama teritorija į nacionalinės ir europinės svarbos saugomas teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Artimiausia nacionalinės svarbos saugoma teritorija – Sanžilės kraštovaizdžio draustinis, kuris nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 2,8 km šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausia europinės svarbos saugoma „Natura 2000“ teritorija – buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) Žalioji giria (LTPAN0006), kuri nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 8 km šiaurės rytų kryptimi.
- **Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės.** Analizuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėje EB svarbos natūralių buveinių nėra aptinkama. Artimiausia EB svarbos natūrali buveinė (natūrali pieva unikalus Nr. 54457, buveinės tipai 6450, 6510, 6410), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1,11 km vakarų kryptimi.
- **Mišškai.** Analizuojamoje teritorijoje ir gretimuose sklypuose ar teritorijose miškų nėra. Arčiausiai PŪV esančios miško teritorijos: apie 1,87 km pietvakarių kryptimi – III grupės (laukų apsauginiai miškai), apie 2,09 km pietvakarių kryptimi – II grupės (miestų miškai) bei apie 2,45 km pietvakarių kryptimi – II grupės (rekreaciniai miško sklypai).

- ▶ **Vandens telkiniai ir apsaugos zonos.** Arčiausiai PŪV teritorijos esantys vandens telkiniai – Nevėžio upė (13010001), esanti apie 140 m atstumu šiaurės vakarų kryptimi ir Šermuto upė (13010270), esanti apie 410 m atstumu pietvakarių kryptimi nuo PŪV teritorijos. Iki upių pakrančių apsaugos juostų ir apsaugos zonų yra atitinkamai apie 135 ir 405 m.
- ▶ **Vanduo.** Analizuojamas objektas į potvynių zonas ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas, juostas ir panašiai - nepatenka. Šalia analizuojamos teritorijos ar aplinkinėse teritorijose nėra karstinių darinių. Arčiausiai esančios, šiaurės Lietuvos karstinės teritorijos, nuo analizuojamos teritorijos nutolusios apie 12,5 km šiaurės kryptimi. Kita karstinė teritorija nuo PŪV nutolusi apie 12,3 km šiaurės vakarų kryptimi. Analizuojamas objektas taip pat nepatenka į vandens telkinių apsaugos zonas ar vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas, todėl analizuojama veikla nepažeidžia paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų apsaugos reglamentų, patvirtintų aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 su pakeitimais. Artimiausia naudojama požeminio vandens vandenvietė – AB „Amilina“ (Panevėžio m.) gėlo vandens vandenvietė Nr. 4424 (Panevėžio apskr., Panevėžio m. sav., Panevėžio m., J. Janonio g.), nuo analizuojamos teritorijos nutolusi ~1 km šiaurės rytų kryptimi.

3.1.3 Žemėnauda

Remiantis Panevėžio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo pakeitimo, patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. 1-372, Pagrindiniu žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, teritorija, kurioje savo veiklą vykdo didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, patenka į inžinerinės infrastruktūros zoną.

6 pav. Ištrauka iš Panevėžio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių Pagrindinio žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinio savivaldybės teritorijos bendrojo plano

Analizuojamo objekto teritoriją sudaro vienas sklypas:

- ▶ Savitiškio g. 8, Panevėžys., kadastrinis Nr. 2701/0015:104 Panevėžio m.k.v., unikalus Nr. 4400-1228-8732, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos. Žemės sklypo plotas yra 0,1585 ha, iš kurių 0,1585 ha – kitos žemės plotas. Šio sklypo žemės nuosavybės teisės priklauso Lietuvos Respublikai, o statiniai – UAB „Panevėžio

regiono atliekų tvarkymo centras“. Dėl šio sklypo UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ yra sudaręs nuomos sutartį su Lietuvos Respublika, kuri galioja nuo 2007-11-12 iki 2057-10-24.

- Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (0,1585 ha);
- Elektros linijų apsaugos zonos (0,002 ha);
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infratraktūros apsaugos zonos (0,058 ha);
- Kelių apsaugos zonos (0,008 ha).

3.2 Vietovės infrastruktūra

3.2.1 Vandens, šilumos tiekimas

Objekte buitiniams reikmėms yra tiekiamas vanduo iš Panevėžio miesto centralizuotų vandentiekio tinklų. Viso per metus suvartojama apie 24 m³ geriamo vandens. Gamybinėms reikmėms vandens išteklių nenaudojami.

Kiti gamtos išteklių – žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis, biologinė įvairovė ūkinės veiklos metu nenaudojami.

Administracinių-buitinių patalpų apšildymui, įrenginių darbui, apšvietimui, elektros energija varomų įrenginių darbui ir kitoms reikmėms per metus sunaudojama 6 100 kWh elektros energijos.

3.2.2 Nuotekų tvarkymas

PŪV veiklos metu susidaro-buitinės ir paviršinės nuotekos.

Gamybinės nuotekos

Analizuojamoje didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje, vykdamas gamybinę veiklą vanduo nenaudojamas. Gamybinės nuotekos nesusidarys.

Buitinės nuotekos

Administraciniame – buitiniame pastate per metus susidaro 24 m³ buitinių nuotekų (buitinių nuotekų kiekis prilyginamas suvartojamo vandens kiekiui). Aikštelėje susidariusios buitinės nuotekos pagal sutartį su UAB „Aukštaitijos vandenys“ išleidžiamos į Panevėžio miesto buitinių nuotekų nuotakyną.

Paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos

Vykdamas ūkinę veiklą, susidarys paviršinės (lietaus ir tirpsmo vandens) nuotekos nuo atvirų aikštelių, dengtų kieta danga (asfalto), žaliųjų plotų ir pastatų stogų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (1997-10-21 Nr. VIII-474) 3 straipsnio 2 punkto nuostatomis, sklype esanti atvira kieta danga dengta teritorija, kurioje vykdoma atliekų priėmimo, rūšiavimo, laikymo veikla, priskiriama galimai taršioms kaip atliekų tvarkymo objekto teritorija.

Aikštelėje susidaro paviršinės nuotekos nuo asfaltuotų ir betono dangų, kurių plotas yra 0,125 ha. Paviršinės nuotekos nuo kietų dangų yra surenkamos Aikštelės lietaus kanalizacijos tinklais, išvalomos 6 l/s našumo paviršinių nuotekų valymo įrenginyje EuroPEK OMEGA NS6 ir po to išleidžiamos į Panevėžio miesto lietaus nuotekų kanalizaciją pagal sutartį su UAB „Panevėžio gatvės“. Su paviršinėmis nuotekomis, kurių susidaro apie 698 m³/m, į paviršinių nuotekų nuotakyną per metus yra išleidžiama apie 0,023 t skendinčių medžiagų, 0,012 t BDS7 ir 0,001 t naftos produktų.

3.2.3 Atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje, veiklos metu susidaro pavojingosios ir nepavojingosios atliekos, nesusiję tiesiogiai su atliekų tvarkymu. Informacija apie šias atliekas pateikta 6 lentelėje.

6 lentelė. Atliekos, susidaranti eksploatuojant atliekų surinkimo aikštelę

Atliekos			Atliekų susidarymo šaltinis	Atliekų kiekis, t/m.
Kodas	Pavadinimas	Pavojingumas		
13 05 07*	Naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	H14 ¹	Eksploatuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginį	0,20
13 05 08*	Žvyro gaudyklės ir naftos produktų/	H14 ¹	Eksploatuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginį	0,30

Atliekos			Atliekų susidarymo šaltinis	Atliekų kiekis, t/m.
Kodas	Pavadinimas	Pavojingumas		
	vandens separatorių atliekų mišiniai			
15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis	H14 ¹	Atliekų tvarkymo, laikymo metu	0,1
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	-	Darbuotojų buitinė veikla	0,36

1 HP14* - ekotoksiškos. atliekos, kurios sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų.

Eksploatuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginius susidarę pavojingosios atliekos objekte nelaikomos, jų reguliariam išvežimui sudaryta sutartis su šiai veiklai licencijuota įmone.

Atliekų pakrovimo/iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams nukenksminti panaudoti sorbentai laikomi sandariuose metaliniuose konteineriuose pavojingųjų atliekų bei elektros ir elektroninės įrangos sandėliuose ir pagal sutartį perduodami pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonei.

3.2.4 Susisiekimo, privažiavimo keliai, elektros linijos

Į atliekų surinkimo aikštelę autotransportas atvažiuoja Savitiškio gatve, iš kurios ir yra įrengtas įvažiavimas į aikštelę. Elektros energiją objektui tiekama 0,4 kV požemine linija. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas vykdomas centralizuotai, prisijungus prie miesto centralizuotų tinklų.

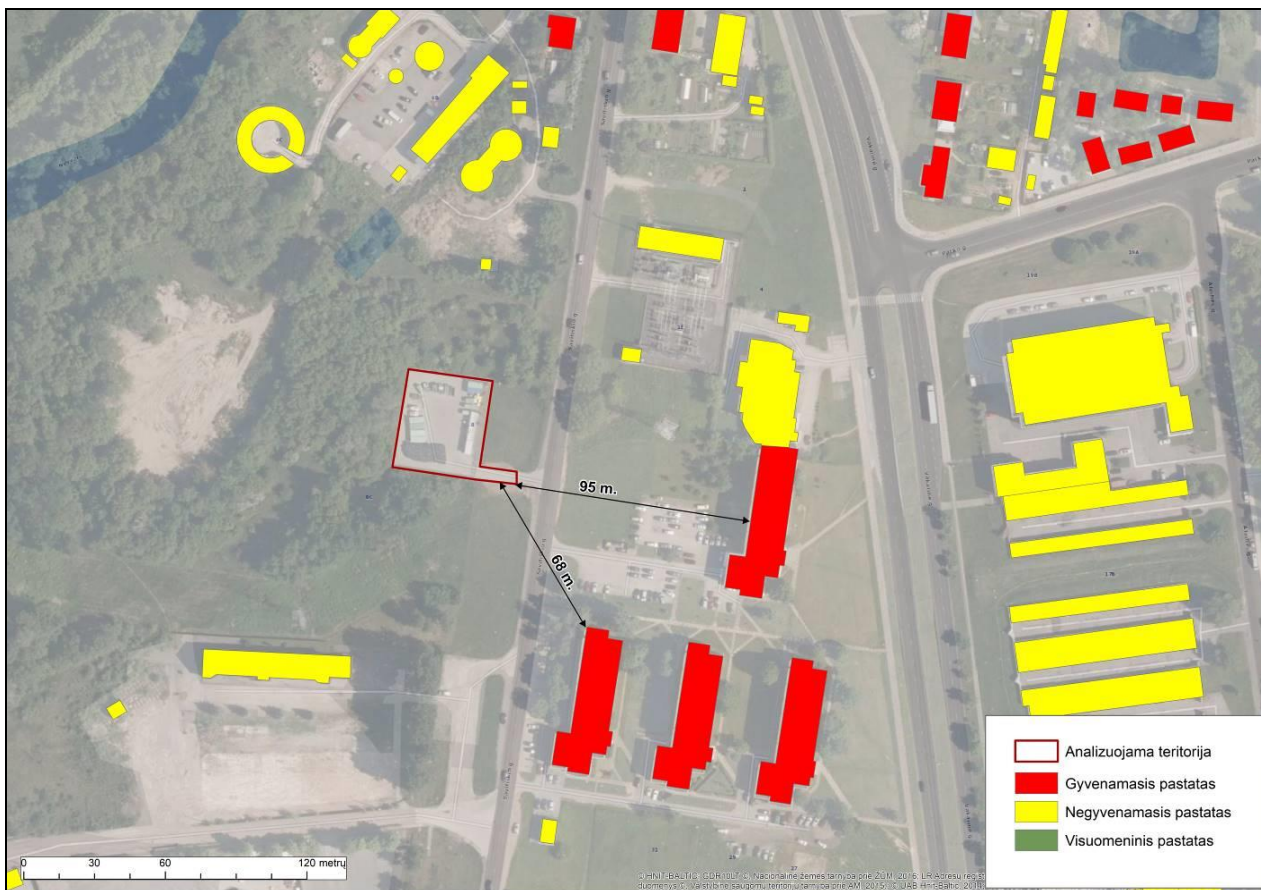
3.2.5 PŪV vietos įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus (Iš visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 str. 4 d.1)

Teritorija, kurioje vykdoma didelių gabaritų atliekų surinkimas yra Panevėžio mieste, Savitiškio g. 8, esančiame sklype, kurio Kad. Nr. 2701/0015:104. Panevėžio mieste gyvena 85 885 gyventojai.

Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo analizuojamos teritorijos ribos yra nutolę ~68 m (Savitiškio g. 21) ir ~95 m (Savitiškio g. 19) atstumais rytų ir pietryčių kryptimis. Pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus (remiantis Regia.lt ir TPDRIS duomenų bazėmis) naujai suplanuotų gyvenamųjų teritorijų artimiausioje gretimybėje nėra numatyta.

Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nėra rekreacinių, kurortinių ar visuomeninės paskirties objektų.

¹ Ūkinei veiklai, kuri susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša, nustatytoje ir įteisintoje sanitarinės apsaugos zonoje draudžiama statyti gyvenamosios paskirties pastatus (namus), sodo namus, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties pastatuose, steigti rekreacines teritorijas

7 pav. Artimiausi gyvenamieji pastatai

Artimiausios gydymo įstaigos:

- Kniaudiškių šeimos klinika (Dariaus ir Girėno g. 10, Panevėžys), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 1 km pietryčių kryptimi.

Artimiausios švietimo ir ugdymo institucijos:

- Panevėžio lopšelis-darželis Papartis (Dariaus ir Girėno g. 41, Panevėžys), nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 0,54 km rytų kryptimi.

Analizuojamo objekto gretimybėje yra įskūrusių įvairios krypties įmonių:

- UAB “Nerijaus Elektra” ir kt., nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 0,075 km pietryčių kryptimi;
- UAB „Hemlina“, nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 0,09 km pietvakarių kryptimi;
- MB “Cochlea Albus”, nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 0,1 km rytų kryptimi;
- UAB “Tauruva” ir kt., nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 0,11 km rytų kryptimi.

Artimiausias inžinerinis objektas – Savitiškio gatvė

Artimiausi lankytiniai objektai:

- Senvagė, nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs ~3,2 km pietų kryptimi.

Artimiausios suplanuotos gyvenamosios teritorijos:

Artimoje analizuojamos ūkinės veiklos gretimybėje naujai suplanuotų gyvenamųjų teritorijų neidentifikuota.

Kitų objektų, nurodytų LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, artimiausioje gretimybėje nenustatyta.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

4.1 Veiksnių nustatymas

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinama veikla, teritorija ir gretimybės, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.

Ataskaitoje analizuojami PŪV Visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai:

- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: profesinės rizikos veiksniai, psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.
- kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, nenustatyti.

4.2 Oro tarša

4.2.1 Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui [5].

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD_{10} dalelės (kurių aerodinaminis skersmuo ore yra mažesnis nei $10\mu m$) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu $KD_{2.5}$ dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvėpamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu. Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvėpiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio, formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės ($>10\mu m$) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, $5-10\mu m$ diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), $2,5-5\mu m$ dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji

dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę.

Azoto oksidų poveikis žmonių sveikatai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksido poveikis žmonių sveikatai

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančią deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai LOJ

Pagrindinis patekimo į aplinkos orą šaltinis yra iškastinio kuro ir jo produktų deginimas. Iš dyzelinu ir benzinu varomų autotransporto priemonių nepilnai sudegus degalams į orą patenka organiniai junginiai. Plaučių alveolės yra išraizgytos tankaus kraujagyslių tinklo todėl į kvėpavimo sistemą patekę organiniai junginiai iškart keliauja į kraują. Didelis angliavandenilių kiekis neigiamai veikia kraujotaką, nervų sistemą, kraujotaką, o patekęs į akis gali sukelti jų dirginimą ir ašarojimą. Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai gali būti vėžinių susirgimų priežastimi.

4.2.2 Oro taršos šaltiniai

Pagrindiniai oro taršos šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje yra ir bus vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės – lengvieji ir sunkieji automobiliai.

Atliekų krovos metu tarša nesusidarys (pvz. dulkėtumas), nes didžioji atvežamų ir išvežamų atliekų dalis yra ir bus stambių gabaritų. Smulkios/birios frakcijos atliekos būna atvežamos supakuotos maišuose, o visa atliekų krova teritorijoje bus vykdoma rankiniu būdu, kuri negali reikšmingai įtakoti taršos dulkiemis.

4.2.3 Teršalų kiekio skaičiavimas

Transportas

Iš automobilių transporto išsiskiriančių teršalų kiekiai priklausys nuo automobilių eismo intensyvumo, kurį generuos prekybos centras, automobilių tipo, taip pat nuo automobilių manevravimo kelio ilgio analizuojamoje teritorijoje ir jos prieigose, manevravimo greičio. Numatomas vidutinis darbo dienos metu generuojamas lengvojo transporto srautas – 120 automobilių, sunkaus transporto srautas – 6 automobiliai. Skaičiuojamasis vieno lengvojo ir sunkiojo transporto vidutinis manevravimo kelio ilgis (teritorijoje ir jos prieigose pirmyn ir atgal) – 320 m, bendras viso lengvojo transporto – 38,4 km, sunkiojo transporto – 1,92 m, vidutinis manevravimo greitis – apie 20 km/val., detalesnė informacija apie judantį transportą pateikta 13 lentelėje ir 8 paveiksle.

Teršalų emisijų kiekis, išsiskiriantis iš automobilių transporto

Aplinkos oro taršos skaičiavimas atliekamas pagal metodiką EMEP/EEA emission inventory guidebook 2019 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija). 1.A.3.b.i-iv Road transport 2019. Skaičiavimai atliekami pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier 1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas.

Skaičiuojama pagal formulę:

$$E=K_{S_{vid}}*EF_i/t$$

E – momentinė emisija, g/s;

KS_{vid} – vidutinės kuro sąnaudos, g/km

EF_i – atitinkamos kuro rūšies emisijos faktorius atskiram teršalui, g/kg kuro;

t – mechanizmų darbo laikas paroje s, (transportas – 8 val.)

7 lentelė. Emisijos faktoriai EF

Taršos šaltinis	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, g/km	CO, g/kg	NOx, g/kg	LOJ, g/kg	KD, g/kg
Sunkusis transportas	Dyzelinis	240	7,58	33,37	1,92	0,94
Lengvasis transportas	Dyzelinas	60	3,33	12,96	0,70	1,10
	Benzinas	70	84,7	8,73	10,05	0,03
	Dujos	57,5	84,7	15,20	13,64	0

8 lentelė. Kuro sąnaudų skaičiavimas pagal transporto tipą

Transporto tipas	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro tipas	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą ²	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas Lsum, km	Vidutinės kuro sąnaudos KS_{vid} , g/kg	Kuro sąnaudos, kg/d
Sunkusis	6	Dyzelinas	6	0,32	1,92	240	0,46
Lengvasis	120	Dyzelinas	84	0,32	26,88	60	1,61
		Benzinas	29	0,32	9,22	70	0,65
		Dujos	7	0,32	2,30	57,5	0,13

9 lentelė. Išmetami momentiniai ir metiniai teršalų kiekiai į aplinkos orą

Transporto priemonių tipas, skaičius per dieną, vnt.	Kuro tipas	CO		NOx		LOJ		KD	
		g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m
Sunkusis	Dyzelinas	0,00012	0,0013	0,00053	0,0056	0,00003	0,0003	0,00002	0,0002
Lengvasis	Dyzelinas	0,00019	0,0020	0,00063	0,0066	0,00004	0,0004	0,0000616	0,0006
	Benzinas	0,00190	0,0199	0,00020	0,0021	0,00023	0,0024	0,0000007	0,00001
	Dujos	0,00039	0,0041	0,00007	0,0007	0,00006	0,0007	0	0
Bendras	–	0,00259	0,02728	0,00143	0,01500	0,00036	0,00376	0,00008	0,00081

Momentinė ir metinė tarša apskaičiuojama, pagal transporto priemonių darbo laiką. Modeliavimo metu vadovautasi „blogiausio scenarijaus“ principu, priimta, kad transportas į PŪV teritoriją atvyksta ir išvyksta 24 valandas per parą, 365 dienas metuose.

4.2.4 Aplinkos oro užterštumo prognozė

Oro tarša įvertinta matematiniu modeliu „ISC - AERMOD-View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Siekiant užtikrinti maksimalų modelio rezultatų tikslumą, į jį suvesti analizuojamai teritorijai būdingi parametrai:

➤ Sklaidos koeficientas (Urbanizuota/kaimiška)

Šis koeficientas modeliui nurodo, kokie šilumos kiekiai yra išmetami nagrinėjamoje teritorijoje.

➤ Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas

² www.regitra.lt statistiniai duomenys.

Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalai.

► Taršos šaltinių nepastovumo koeficientai

Šie koeficientai nurodo, ar teršalas yra išmetamas pastoviai ar periodiškai.

► Meteorologiniai duomenys

Atliekant teršalų sklaidos matematinį modeliavimą konkrečiu atveju naudojamas arčiausiai nagrinėjamos teritorijos esančios hidrometeorologijos stoties, penkių metų meteorologinių duomenų paketas. Šiuo atveju naudoti Panevėžio hidrometeorologijos stoties duomenys (Sutarties pažyma pateikiama ataskaitos prieduose).

► Receptorių tinklas

Receptorių tinklas reikalingas sumodeliuoti sklaidą ir suskaičiuoti koncentracijų vertes iš anksto numatytose teritorijose tam tikrame aukštyje. Šiuo atveju teršalai modeliuojami 1,5 m aukštyje, o tarpai tarp receptorių 50 metrų. Naudota LKS 94 koordinatų sistema.

► Procentiliai

Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojami procentiliai. Šiuo atveju naudoti procentiliai:

Azoto dioksidas (NO₂) – (1 val.) 99,8 procentilis;

Kietosios dalelės (KD₁₀) – (24 val.) 90,4 procentilis;

Lakūs organiniai junginiai (LOJ) – (1 val. koncentracijos perskaičiavimui į 0,5 val.) 98,5 procentilis.

► Foninė koncentracija

Foninė teršalų koncentracija aplinkos ore nustatyta vadovaujantis AAA raštu, t.y. naudojant iki 2 kilometrų atstumu esančių kitų ūkinės veiklos objektų taršos duomenis ir Panevėžio miesto aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertėmis, pateiktomis, AAA internetiniame tinklalapyje, kartografavimo žemėlapiuose (žiūr. 10). Raštas pridedamas dokumento priede.

10 lentelė. Foninė koncentracija. Šaltinis: <http://aaa.lrv.lt>

Miestas	Teršalo pavadinimas ir koncentracija, µg/m ³				
	LOJ	KD ₁₀	KD _{2,5}	NO ₂	CO
Panevėžys	40	18	13	14	230

► Konversijos faktoriai

Vadovaujantis dėl aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008m. Liepos 10 d. įsakymo Nr. A-112 „Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“, „Tuose teršalų sklaidos skaičiavimo modeliuose, kuriais tiesiogiai negalima apskaičiuoti KD₁₀ ir KD_{2,5} koncentracijos aplinkos ore, turi būti naudojamas koeficientas 0,7 kietųjų dalelių koncentracijos perskaičiavimui į KD₁₀ koncentraciją ir koeficientas 0,5 – KD₁₀ koncentracijos perskaičiavimui į KD_{2,5} koncentraciją“ (2012 m sausio 26 d. Nr. AV-15, Vilnius pakeitimas).

Transporto išmetamas azoto oksidų (NO_x) kiekis prilygintas azoto dioksido (NO₂) kiekiui.

Reglamentuojamos ribinės vertės ir modeliavimo rezultatai

Apskaičiuotos oro teršalų pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis (RV), patvirtintomis 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364) (žiūr. 11 lentelėje).

11 lentelė. Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Azoto dioksidas	1 valandos	200 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD ₁₀)	paros	50 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD _{2,5})	kalendorinių metų	20 µg/m ³
Angliavandeniliai (LOJ)	0,5 val.	1000 µg/m ³

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Anglies monoksidas	8 valandų	10000 µg/m ³

Planuojamo objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami 12 lentelėje. Oro taršos sklaidos žemėlapiai pateikti ataskaitos prieduose.

12 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Medžiagos pavadinimas	Ribinė vertė, µg/m ³		Maksimali pažeminė koncentracija	Maksimali pažeminė koncentracija
			µg/m ³	RV dalimis
Be fono				
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	valandos	12,7	0,06
	40	metų	1,8	0,05
Kietos dalelės (KD ₁₀)	50	paros	0,15	<0,01
	40	metų	0,10	<0,01
Kietos dalelės (KD _{2,5})	20	metų	0,10	<0,01
Angliavandeniliai (LOJ)	1000	pusės valandos	2,1	<0,01
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	17,2	<0,01
Su fonu				
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	valandos	26,9	0,13
	40	metų	15,8	0,40
Kietos dalelės (KD ₁₀)	50	paros	18,11	0,36
	40	metų	18,10	0,45
Kietos dalelės (KD _{2,5})	20	metų	13,10	0,66
Angliavandeniliai (LOJ)	1000	pusės valandos	42,1	0,04
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	247,3	0,02

Modeliavimas parodė, kad esant blogiausiomis meteorologinėmis sąlygomis maksimalios teršalų koncentracijos neviršytų nustatytų ribinių verčių.

Išvados

- Atliktas teršalų sklaidos modeliavimas ir rezultatų analizė parodė, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos labiausiai padidės azoto dioksido koncentracija aplinkos ore, iki 0,06 RV (1 val.) ir iki 0,05 RV (metų). PŪV tarša kitais teršalais bus menka (iki <0,01 RV).
- Vertinant kartu su fonine oro tarša, KD10 (24 val.) koncentracija aplinkos ore gali pasiekti iki 0,36 RV, KD10 (metų) koncentracija – iki 0,45 RV, KD2,5 (metų) koncentracija – iki 0,66 RV, NO2 koncentracija aplinkos ore – iki 0,13 RV (valandos) ir iki 0,40 RV (metų). Poveikis kitų PŪV generuojamų teršalų (LOJ ir CO) koncentracija aplinkoje vertinant net ir su fonine tarša bus ženkliai mažesnis (0,02 – 0,04 RV).
- Leistinos teršalų koncentracijos ore ribinės vertės (vertinant kartu su fonine tarša) nebus viršijamos, dominuojanti išliks foninė tarša.
- Sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, todėl daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

4.3 Vandens, dirvožemio tarša

Vykdam atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą taikomos šios organizacinės ir ilgalaikės poveikio vandens ir dirvožemio kokybei rizikos prevencijos priemonės:

- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- vandenų ir dirvožemio taršos prevencijai, objekte įrengta kanalizuoata paviršinių nuotekų nuo kieta danga dengtos aikštelės surinkimo sistema, surinktos nuotekos valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginyje ir

išleidžiamos į centralizuotus miesto nuotekų tinklus; buitinės nuotekos surenkamos ir išleidžiamos į centralizuotus miesto nuotekų tinklus;

- atliekų pakrovimo/iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteneriuose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas.

Išvada

- Aikštelėje vykdomos ūkinės veiklos poveikis vandens ir dirvožemio užterštumui nėra reikšmingas.
- Dėl susidariusių buitinių ir paviršinių nuotekų dirvožemio erozija ar padidinta tarša nenumatoma.

4.4 Kvapai

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas Lietuvos higienos normoje HN 121:2010, „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885). Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³), o nuo 2024 metų – 5 europiniai kvapo vienetai (5 OUE/m³). Patalpų ore kvapas dar reglamentuojamas pagal cheminių medžiagų kvapo slenkstį higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Cheminės medžiagos kvapo slenkščio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50% kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatytu LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenkščio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai (1 OUE/m³);

PŪV generuojamiems teršalams kvapo slenkstis nėra nustatytas.

Išvados:

Planuojama ūkinė veikla nenumato jokių technologinių procesų, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. įsigaliojusią higienos normą HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“.

4.5 Triukšmas

4.5.1 Garso suvokimas

Žmonės su normalia klausa gali suvokti garsus tam tikrame dažnių diapazone, priklausomai nuo garso intensyvumo. Žmogaus ausis paprastai gali girdėti dažnius nuo 20 iki 20 000 Hz ir mūsų ausys yra ypač priderintos prie dažnių tarp 1000 ir 6000 Hz. Garsas, kurio dažnis žemiau 250 Hz paprastai apibūdinamas kaip žemo dažnio garsas; o žemiau 20 Hz, vadinamas infragarsu ir nėra girdimas žmonėms. Garsas, kurio dažnis virš 1000 Hz yra laikomas aukšto dažnio garsu, o garsas kurio dažnis virš 20 000 Hz (žinoma kaip ultragarsu) nėra girdimas žmogaus ausies. Garsai, kurių dažnis mažesnis turi būti garsesni siekiant, kad žmogus juos išgirstų. Pavyzdžiui, vidutinis klausos slenkstis 7 – 8 Hz, yra 100 dB, 20 Hz yra 80 dB, o esant 200 Hz yra 14 dB.

4.5.2 Garso sklidimas

Garsas mažėja (arba sušvelnėja), kai garso bangos aplinkoje tolsta nuo šaltinio. Pagrindiniai veiksniai, kurie turi įtakos garso sklidimui aplinkoje – aplinkos reljefas, kliūtys, atmosferinis slopinimas (absorbicija). Atmosferinis slopinimas yra įtakojamas tokių faktorių, kaip oro temperatūra, drėgmė, slėgis, vėjo greitis ir kryptis. Žemesnio

dažnio garsai yra mažiau slopinami atmosferos veiksnių nei aukštesnio dažnio garsai. Kieta žemės danga (pvz: asfaltas arba vanduo) yra linkus atspindėti daugiau garso, o porėtas žemės paviršius atvirkščiai – šiek tiek sugerti garsą.

Fizinės ar aplinkos veiksniai įtakoja, kaip garso lygiai tam tikrose vietose yra suvokiami. Tai apima tokius veiksnius, kaip – pozicija ir atstumas nuo garso šaltinio. Garso lygis paprastai mažėja atstumui didėjant. Garsas pavėjui nuo šaltinio yra didesnis nei prieš vėją. Fono triukšmo lygis skiriasi priklausomai nuo vietos, paros laiko ir sezono, ir paprastai yra mažesnės nakties metu ir kaimo vietovėse.

4.5.3 Triukšmas ir sveikata

Mokslininkai nustatė tris triukšmo poveikio žmonių sveikatai kategorijas:

- subjektyvus poveikis, pavyzdžiui, susierzinimas;
- sutrikimai – miego, bendravimo, koncentracijos ir kt.;
- fiziologiniai poveikiai – nerimas, klausos praradimas ir spengimas ausyse.

Šie reiškiniai dažnai yra tarpusavyje susiję, pavyzdžiui, sutrikus bendravimui ar miegui, individui gali kilti susierzinimas, arba atvirkščiai. Susierzinimas nuo triukšmo apima platų žmogaus reakcijų spektrą. Žmonės gali tapti irzlūs, nes iš tikrųjų triukšmas trukdo veiklai arba miegui, arba jis yra tiesiog suvokiamas. Nors susierzinimas daugiau gali būti apibūdinamas kaip silpnas dirginimas, tačiau jis gali reikšti reikšmingą gyvenimo kokybės blogėjimą. Pagal PSO apibrėžimą tai yra sveikatos – bendros fizinės ir psichinės gerovės blogėjimas.

Remiantis moksliniais tyrimais, ilgalaikiai vidutiniai dienos triukšmo lygiai, susiję su padidėjusiu susierzinimu yra nuo 50 iki 55 dBA aplinkoje ir 35 dBA patalpose (matuojant Leq). Mažiausi vidutiniai nakties aplinkos triukšmo lygiai, susiję su miego pokyčiais ar miego sutrikimais yra tarp 30-40 dBA (išmatuotas kaip Lnakties, aplinkos). Aplinkos triukšmas retai pasiekia lygį, kad sukeltų klausos praradimą ar sumažėjusį klausos jautrumą, šie reiškiniai pasitaiko kai ilgalaikio triukšmo lygiai viršija 85 dBA, ar trumpalaikis triukšmas yra ≥ 120 dBA.

Vis daugėja įrodymų susijusių su aplinkos triukšmo nedidele rizika hipertenzijos, širdies ir kraujagyslių ligoms. Šie įrodymai yra iš Europos bendrijos triukšmo tyrimų, kurie buvo orientuoti į orlaivių ir eismo triukšmą. Mokslininkai nenustatė šio poveikio slenksčio arba dozės. Laboratoriniai tyrimai užfiksavo trumpalaikius kraujospūdžio ir streso hormonų pokyčius dėl triukšmo poveikio; Tačiau šie tyrimai neįrodė, jog šie fiziologiniai pokyčiai išlieka kai triukšmas nuslopsta.

4.5.4 PŪV triukšmo šaltiniai

Analizuojamoje teritorijoje, šiuo metu jau vykdoma didelių gabaritų atliekų surinkimo veikla. Sklypas įrengtas su visa veiklai reikalinga infrastruktūra. Toliau eksploatuojant objektą jokių naujų triukšmo šaltinių neatsiras: veikla vyks analogiškai kaip ir šiuo metu, papildomai numatant du atliekų konteinerius atliekoms priimti ir laikyti, todėl triukšmo vertinime yra analizuojama esama akustinė situacija.

Veiklos triukšmo šaltiniai yra/ bus lengvojo bei sunkiojo transporto priemonės, jų srautas į teritoriją, atliekų krovos darbai. Triukšmo vertinimo metu buvo priimta, jog ūkinė veikla per parą (09:30-18:30) sugeneruoja iki 100 lengvųjų ir 6 vnt. sunkiųjų autotransporto priemonių srautą. Veiklos teritorijoje krovos darbai (krovos darbų zonose) vykdomi tik rankiniu būdu. Vadovaujantis „Noise Navigator™ Sound Level Database“ dokumentu buvo priimta, jog blogiausiu scenarijumi krovos darbų skleidžiamas triukšmo lygis ties krovos darbų zonomis sieks 82 dB(A).

Ūkinė veikla yra ir bus vykdoma nuo 9.30 iki 18.30 valandos.

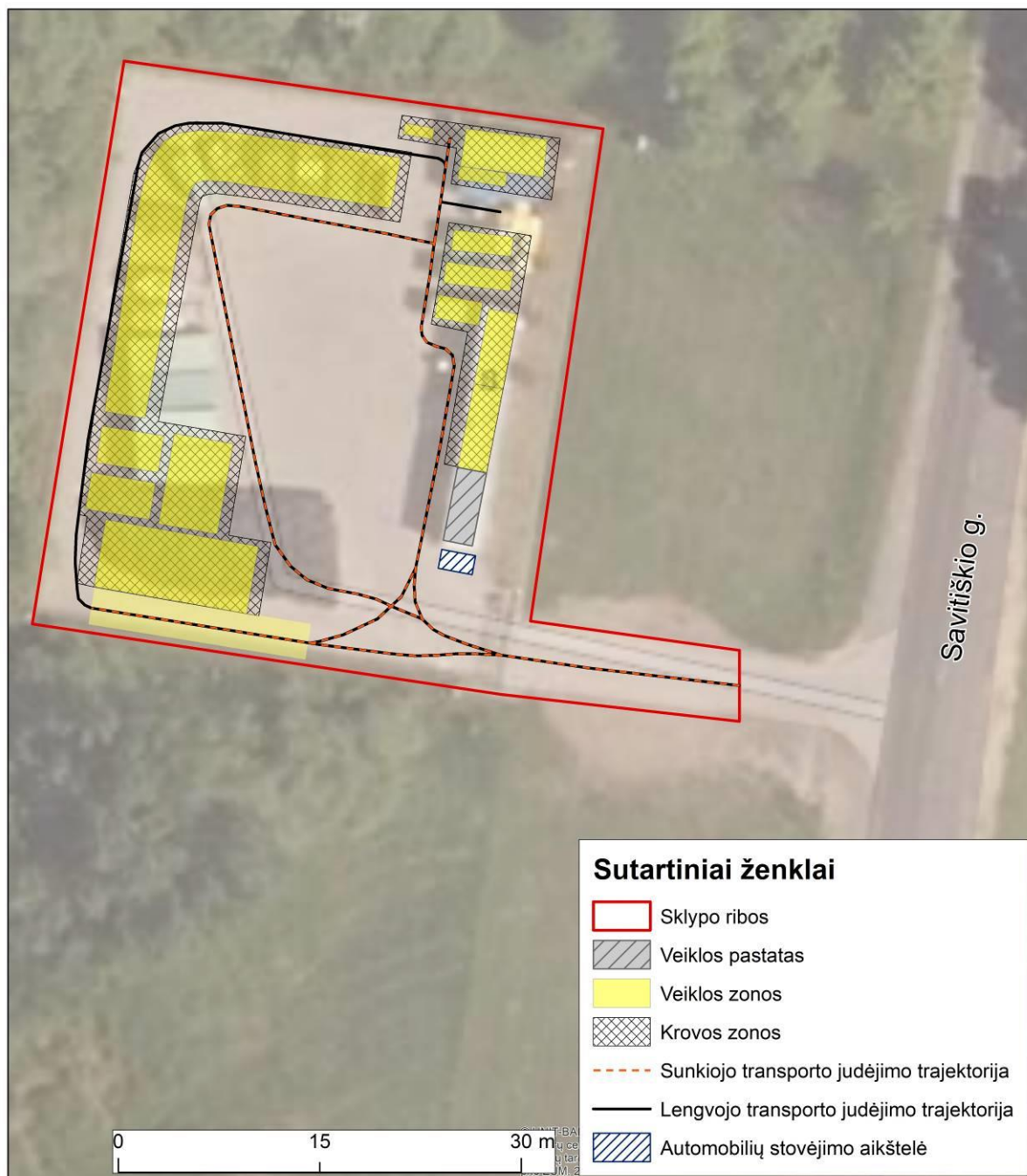
13 lentelė. Esami triukšmo šaltiniai

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Šaltinių skaičius, srautas per parą	Skleidžiamo triukšmo dydis	Triukšmo šaltinio vieta	Darbo laikas ³
Lengvasis transportas	100 aut. ⁴	-	Išorės aplinkoje	9.30-18.30 val.
Sunkiųjų transporto srautas	6 sunk. aut. ³		Išorės aplinkoje	9.30-18.30 val.

³ Vertinime priimtas darbo laikas.

⁴ Priimta, vadovaujantis užsakovo pateiktais duomenimis.

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Šaltinių skaičius, srautas per parą	Skleidžiamo triukšmo dydis	Triukšmo šaltinio vieta	Darbo laikas ³
Krovos darbai	-	82 dB(A) ⁵	Išorės aplinkoje (krovos darbų zonose)	9.30-18.30 val.

8 pav. Triukšmo šaltiniai

4.5.5 Triukšmo prevencija

Veikla taiko šias akustinės taršos poveikį aplinkai mažinančios priemones:

Veikla yra ir bus vykdoma tik dienos metu darbo dienomis, nuo 9.30 iki 18.30 val.

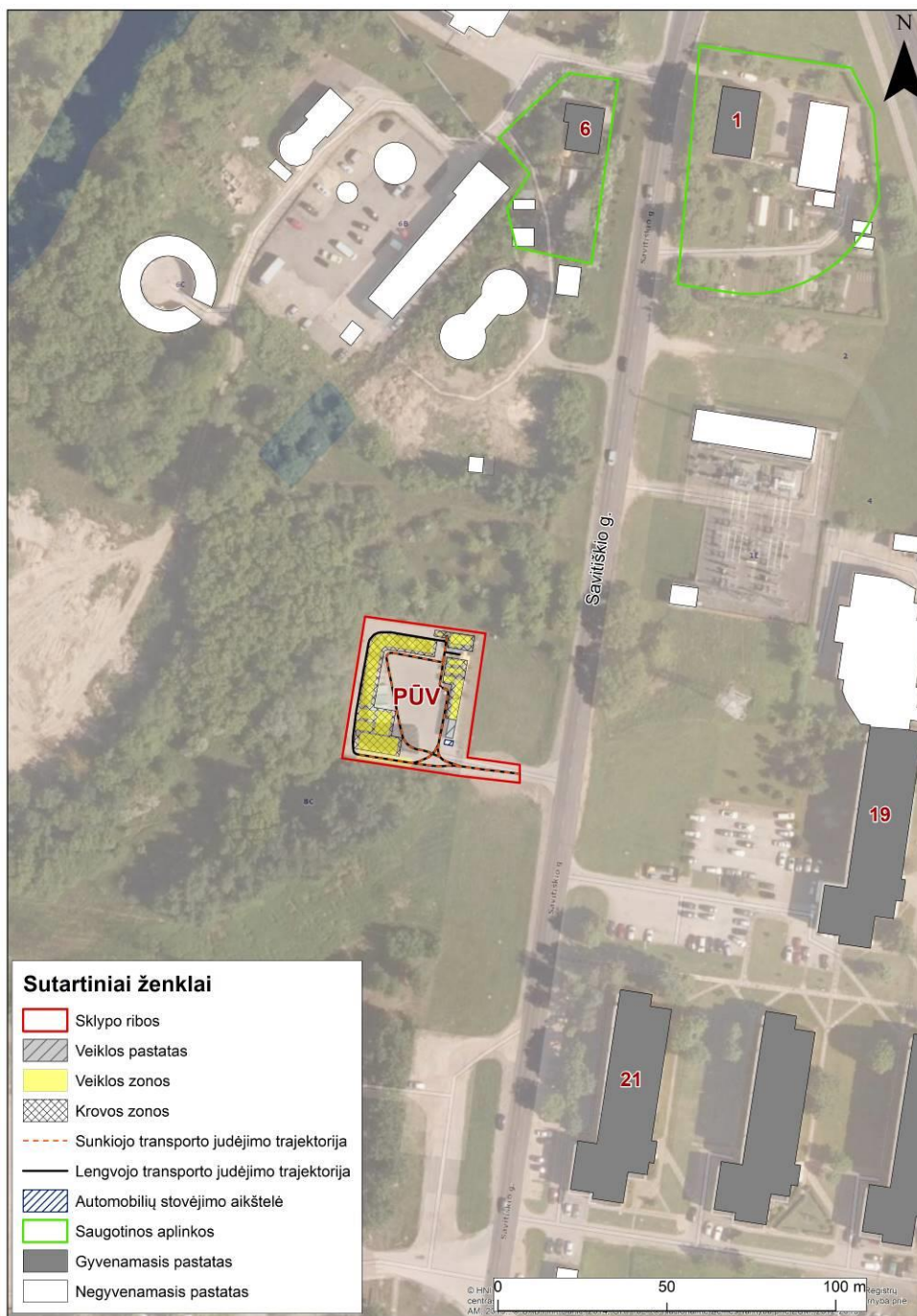
⁵ Priimta, vadovaujantis „Noise Navigator™ Sound Level Database“ dokumentu (Nuoroda: <https://multimedia.3m.com/mws/media/8885530/noise-navigator-sound-level-hearing-protection-database.pdf>).

4.5.6 Foniniai triukšmo šaltiniai

Patikimų duomenų apie PŪV gretimybėje esančių pramonės objektų keliamą triukšmą nėra, todėl vertinimo ataskaitoje nėra vertinama foninė akustinė situacija nuo suminio kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) ir transporto infrastruktūrų keliamo triukšmo.

4.5.7 Gyvenamoji aplinka

Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo PŪV sklypo ribos yra nutolę ~68 m (Savitiškio g. 21) ir ~95 m (Savitiškio g. 19) atstumais rytų ir pietryčių kryptimis (žr. 9 pav.). Triukšmo vertinimo metu taip pat įvertintos į šiaurę nuo PŪV teritorijos ribų ~114-118 m atstumu nutolusios saugotinos aplinkos (Saviškio g. 1 ir Saviškio g. 6), išsidėsčiusios greta į kelio vedančio į ūkinės veiklos teritoriją.

9 pav. Situacijos schema ir artimiausi gyventojai

4.5.8 Vertinimo metodas

Esamos ūkinės veiklos triukšmas vertinamas pagal Ldienes triukšmo rodiklius kadangi kitu paros metu PŪV nebus vykdoma. Atliktas esamas transporto infrastruktūrų keliamo triukšmo vertinimas ir esamas suminis kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) situacijos modeliavimas.

Foniniai triukšmo šaltiniai nagrinėjamos veiklos gretimybėje nėra nustatyti.

14 lentelė. Susiję teisiniai dokumentai

Dokumentas	Sąlygos, rekomendacijos
Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr.IX–2499, (žin., 2004, Nr. 164–5971).	Triukšmo ribinis dydis – Ldienes, Lvakaro arba Lnakties rodiklio vidutinis dydis, kurį viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ir (ar) mažinti.
2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.	II priedas. Triukšmo rodiklių įvertinimo metodika. Kelių transporto triukšmas: Prancūzijos nacionalinė skaičiavimo metodika „NMPB–Routes–96 (SETRA–CERTU–LCPC–CSTB), nurodyta „Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, Article 6“ ir Prancūzijos standartas „XPS 31–133“. Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvirame ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“. Aukščiau paminėtas metodikas taip pat rekomenduoja Lietuvos higienos normos HN 33:2011 dokumentas.
Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604	Ši higienos norma nustato triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje ir taikoma vertinant triukšmo poveikį visuomenės sveikatai.

15 lentelė. Foninių triukšmo šaltinių eismo duomenys

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	7–19	45	55
	19–22	40	50
	22–7	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmo	7–19	55	60
	19–22	50	55
	22–7	45	50
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19	65	70
	19–22	60	65
	22–7	55	60

Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A 4.0. taikant 33 lentelėje nurodytus metodus. Skaičiavimuose įvertintas pastatų aukštingumas, R_w rodikliai, reljefas, meteorologinės sąlygos ir vietovės triukšmo absorbcinės savybės. Sumodeliuoti triukšmo rodikliai: Ldienes (12 val.) metu kadangi kitu paros metu PŪV nebus vykdoma.

Vertinti scenarijai:

- esama transporto infrastruktūrų keliamo akustinė situacija;
- esama suminė kitų triukšmo (išskyrus transporto infrastruktūrą) keliamo akustinė situacija.

Planuojama, jog toliau vykdamas ūkinę veiklą jokių naujų triukšmo šaltinių neatsiras, todėl vertinama tik esama akustinė situacija.

4.5.9 Akustinės situacijos įvertinimas

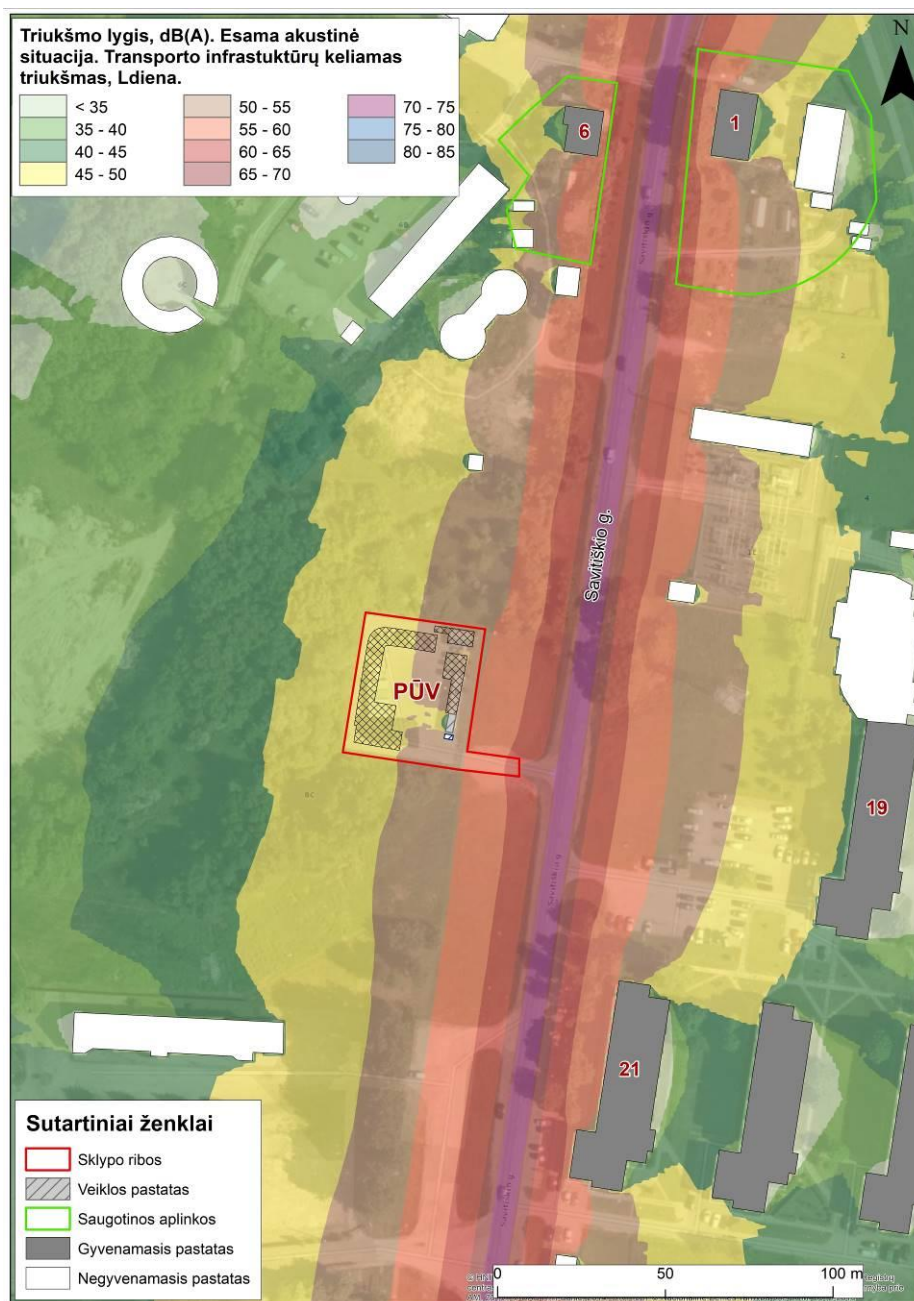
Transporto infrastruktūrų keliamas triukšmas, esama akustinė situacija. Siekiant optimaliai įvertinti transporto infrastruktūrų keliamo triukšmo situaciją, triukšmo vertinimo metu buvo įvertintas esamas Savitiškio g. eismo intensyvumas, įskaitant ūkinės veiklos sugeneruojamą autotransporto srautą. Eismo intensyvumas buvo priimtas, vadovaujantis atliktais eismo intensyvumo tyrimais. Vertinimo metu priimta, jog per parą Savitiškio g. pravažiuoja 5828 transporto priemonės, iš kurių 2,3 proc. sudaro sunkiasvoris transportas.

Atliktas išsamus triukšmo modeliavimas parodė, jog veiklos sugeneruojamas transporto srautas Savitiškio gatve (transporto infrastruktūrų keliamas triukšmo lygis) ties PŪV atžvilgiu arčiausiai esančiais gyvenamaisiais pastatais ir saugotinomis (gyvenamosiomis) aplinkomis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes „Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo“.

Detalus (dienos) esamos akustinės situacijos triukšmo sklaidos žemėlapis pateiktas 10 paveiksle.

16 lentelė. Esami triukšmo lygiai ties artimiausiomis saugotinomis aplinkomis nuo transporto infrastruktūrų (Savitiškio gatvės) keliamo triukšmo

Namo adresas	Skaičiavimo vieta	Skaičiavimo aukštis	Ldiena
Savitiškio g. 21	Pastato fasadas	1,5 m	46
Savitiškio g. 19	Pastato fasadas	1,5 m	59
Savitiškio g. 6	Sklypo riba	1,5 m	60
Savitiškio g. 1	Sklypo riba	1,5 m	64
Ribinė vertė pagal HN 33:2011			65

10 pav. Esamos akustinės situacijos triukšmo sklaida, transporto infrastruktūrų keliamas triukšmas, Ldiena

Suminis kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamas triukšmas, esama ūkinės veiklos akustinė situacija. Atliktas išsamus triukšmo modeliavimas parodė, jog ūkinės veiklos triukšmo šaltinių keliamas triukšmo lygis ties PŪV atžvilgiu arčiausiai esančiais gyvenamaisiais pastatais ir saugotinomis (gyvenamosiomis) aplinkomis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes „Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo“. Visais analizuotais atvejais triukšmo lygis nuo PŪV triukšmo šaltinių dienos metu bus mažesnis kaip <35 dB(A).

Detalus (dienos) esamos situacijos triukšmo sklaidos žemėlapis pateiktas ataskaitos 11 paveiksle.

17 lentelė. Esami triukšmo lygiai prie artimiausių gyvenamųjų aplinkų (suminis kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamas triukšmas)

Namo adresas	Skaičiavimo vieta	Skaičiavimo aukštis	Ldiena
Savitiškio g. 21	Pastato fasadas	1,5 m	<35
Savitiškio g. 19	Pastato fasadas	1,5 m	<35
Savitiškio g. 6	Sklypo riba	1,5 m	<35
Savitiškio g. 1	Sklypo riba	1,5 m	<35
Ribinė vertė pagal HN 33:2011			55

11 pav. Esamos akustinės situacijos triukšmo sklaida, suminis kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamas triukšmas, Ldiena

Išvados

- Vertinant esamą transporto infrastruktūrų keliamą akustinę situaciją nustatyta, kad ties artimiausiomis PŪV atžvilgiu analizuojamomis saugotinėmis aplinkomis ir gyvenamaisiais pastatais triukšmo lygiai atitinka ir atitiks HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Toliau vykdant veiklą papildomas eismo pritraukimas lyginant su esama akustine situacija neprognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausiomis saugotinėmis gyvenamosiomis aplinkomis neviršys 64 dB(A), kai tuo tarpu dienos ribinė vertė (pagal Hn 33:2011) siekia 65 dB(A).
- Vertinant esamą suminę kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamą akustinę situaciją nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes skirtas suminiam kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamam triukšmui įvertinti. Toliau vykdant ūkinę

veiklą naujų triukšmo šaltinių atsiradimas nėra prognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausiomis saugotomis gyvenamosiomis aplinkomis neviršys <35 dB(A), kai tuo tarpu ribinė vertė (pagal HN 33:2011) dienos metu siekia 55 dB(A).

- ▶ Vertinimo metu nustatyta, kad triukšmo lygių ribinės vertės pagal HN 33:2011 nėra viršijamos už nagrinėjamo sklypo ribų, todėl rekomenduojama SAZ ribas sutapatinti su sklypo ribomis.

4.6 Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 [4]. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikianti vibracija, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti.

Bendraja prasme visam kūnui perduodama vibracija sveikatai turi tokį poveikį:

- ▶ sukelia diskomforto ir nuovargio jausmą;
- ▶ kelia nerimą dėl statinio konstrukcijų pažeidimo;
- ▶ gali pabloginti matymą.

Šiuos poveikius dažniausiai sukelia tik gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai jų operatoriams: transporto priemonės (oro, geležinkelio transporto), sunki mobili technika. Aikštelės eksploatacijos metu technologiniai procesai, galintys sukelti žmogaus sveikatai ir statiniams pavojingą vibraciją, nėra vykdomi, neigiamo vibracijos poveikio nėra.

4.7 Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų

Atliekų surinkimo ir tvarkymo technologiniai procesai aikštelėje vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse ir kituose su veikla susijusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Saugaus darbo užtikrinimui laikomasi įrengimų eksploataavimo instrukcijų, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, numatyto technologinio režimo. Aikštelėje atliekų tvarkymo technologinį procesą kontroliuoja turintys pavojingų atliekų tvarkymo kvalifikacijos atestatus bendrovės eksploataavimo inžinierius bei ekologas ir Aikštelės priėmėjas, turintis pavojingų atliekų tvarkymo pažymėjimą, jų pareigos ir atsakomybės ribos pagal kompetenciją yra nustatytos pareigybinėse instrukcijose.

Aikštelės pastatuose įrengta apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija, o tvoroje ir vartuose – perimetrinė statinio apsauga. Tamsiu paros metu Aikštelė yra apšviečiama stacionariais lauko šviestuvais, kurie valdomi automatiškai fotorėlės pagalba. Po darbo valandų aikštelė yra užrakinama ir jos apsaugą vykdo saugos tarnyba, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei pavojingųjų atliekų sandėliai nuolat laikomi užrakinti, kad į juos negalėtų pakliūti pašaliniai asmenys.

Pavojingosios atliekos sandėlyje, kuris yra apsaugotas nuo neigiamo aplinkos t. sk. saulės radiacijos poveikio, laikomos pagal kategorijas ir suderinamumą. Pavojingųjų atliekų laikymui skirtas sandėlio atitvaros ir grindys yra metalinės, padengtos atsparia rūgštims, šarmams ir kitoms pavojingoms medžiagoms atsparia danga. Grindyse numatytas netyčia išsiliejusių skysčių surinkimo trapas su surinkimo talpa.

Atitiktinai išsiliejusios pavojingos medžiagos nedelsiant, laikantis visų reikalingų saugumo reikalavimų, apdorojamos sorbentais ir surenkamos. Panaudoti sorbentai laikomi ne ilgiau kaip 6 mėn. iki perdavimo pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonėms. Sunaudotų sorbentų kiekis nuolat papildomas iki numatyto kiekio. Už tai atsakingas įmonės direktoriaus įsakymu paskirtas eksploataavimo padalinio vadovas ir atliekų priėmėjas.

Pavojingųjų atliekų sandėlyje esančios pakuotės atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių XII skyriaus reikalavimus. Visos pakuotės ir konteineriai yra pagaminti taip, kad juose esančios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo - iškrovimo arba pervežimo metu. Pakuočių ir konteinerių medžiaga atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ar uždaryti. Užpildytos talpos ir pakuotės, kurios skirtos pavojingųjų atliekų tvarkymui, yra paženklintos pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis.

Veikla objekte vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-223 redakcija patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis (Žin. 2005, Nr. 26-852; Žin. 2005, Nr.), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 patvirtintais Gaisrinės saugos pagrindiniais reikalavimais (Žin. 2010, Nr. 146-7510), taikomais tokio pobūdžio objektams. Aikštelės administraciniame pastate ir sandėliuose įrengta apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija, yra sukomplektuotas priešgaisrinis skydas, administraciniame pastate yra priešgaisrinis 6 kg gesintuvas.

Dėl gerai išvystytos susisiekimo infrastruktūros, įmonės teritorija lengvai pasiekiami gelbėjimo tarnyboms.

Statinių pažeidžiamumo aspektu atliekų surinkimo aikštelėje ir jos gretimybėje nėra nustatytų gamtinių ir technogeninių veiksnių, galinčių sukelti riziką ūkinei veiklai. Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos parengtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių (internetinė prieiga <https://potvyniai.aplinka.lt/map>) <http://vanduo.gamta.lt/info/potvyniai.aplinka.lt> duomenimis, teritorija ir jos gretimybės nepriskiriamos sniego tirpsmo ir liūčių potvynių grėsmės ir rizikos zonoms.

Taikant visas išvardintas priemones, nelaimingų atsitikimų ar gaisrų rizika yra minimali.

4.8 Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms

Objekte statybos ar rekonstrukcijos darbai neplanuojami.

4.9 Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- Pavojai dėl transporto eismo;
- Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- Darbuotojų savalaikis instruktažas.

4.10 Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai.

Analizuoti veiksniai, galintys sukelti stresą ir konfliktus:

- Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas.
- Triukšmas ir oro tarša analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- Kvapai nesuseda.

Vizualinis poveikis

Ši atliekų surinkimo aikštelė yra esama, ji savo veiklą vykdo jau eilę metų, naujo vizualinio poveikio nebus, nebus statoma jokių naujų didelių pastatų ar įrenginių, naudojama naujų technologijų.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui

- PŪV teritorija neprieštaruoja Panevėžio miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet vyksta PVSV ataskaitos pristatymas ir išsamus atsakymas į klausimus.

Demografiniai pokyčiai

PŪV poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.

Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomos jo priežastis.

Išvados

- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.

5. NEIGIAMĄ POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Priemonės, neigiamam poveikiui sumažinti, pateiktos 18 lentelėje.

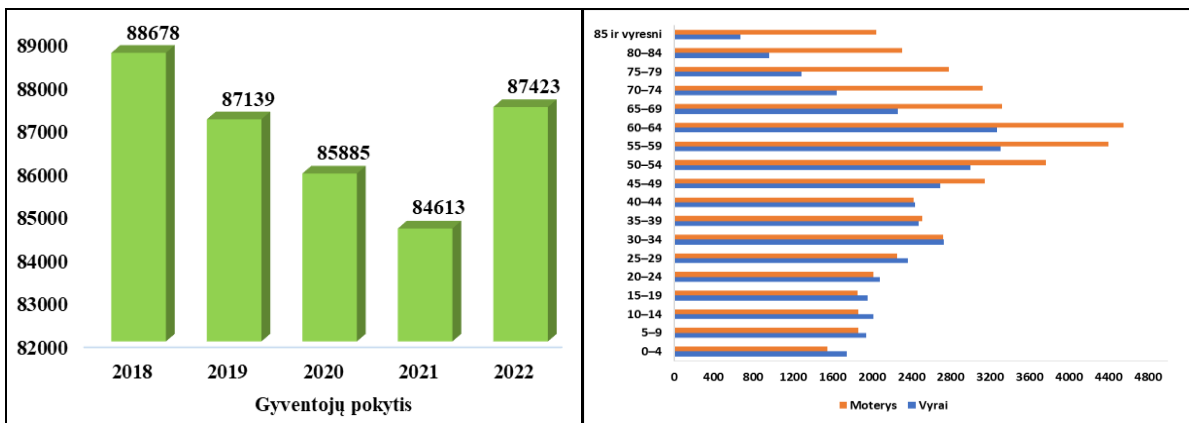
18 lentelė. Numatomos aplinkosauginės priemonės

Saugomas objektas	Numatomos priemonės
Dirvožemis, gruntinis ir paviršinis vanduo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atliekos aikštelėje saugomos atliekų sandėliavimo aikštelėje, kuri padengta kietąja danga nepralaidžia lietaus vandeniui, o paviršinės nuotekos surenkamos, valomos ir išleidžiamos į centralizuotus nuotekų tinklus.
Atliekos	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ūkinės veiklos metu susidaranti atliekos tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Atliekų kiekiai bus registruojami atliekų apskaitos informacinės sistemoje (GPAIS). ➤ Visos pavojingos atliekos laikomos uždaroje sandariose talpose. Pavojingų atliekų talpyklų sandarumas tikrinamas kiekvieną savaitę. Jei atliekų laikymo tara nesulankstyta, neįtrūkusi, ar dangčiai sandarūs. Joks pavojingų atliekų tvarkymas (perpylimas, atskiedimas, ardyimas ir pan.) aikštelėje neatliekamas.

6. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

6.1 Gyventojų demografiniai rodikliai

Gyventojų skaičius. Pagal statistinius duomenis Panevėžio miesto savivaldybėje 2022 metų pradžioje gyveno 87 423 gyventojai (12 paveikslas). Atsižvelgiant į 2018–2022 metų statistinius duomenis matome, jog Panevėžio miesto savivaldybėje gyventojų skaičius sumažėjo 1,4 proc., o tuo tarpu Lietuvoje gyventojų skaičius sumažėjo 1,9 proc. 2022 m. pradžios duomenimis, 55,5 proc. Panevėžio miesto savivaldybėje gyventojų buvo moterys, 44,5 proc. – vyrai.

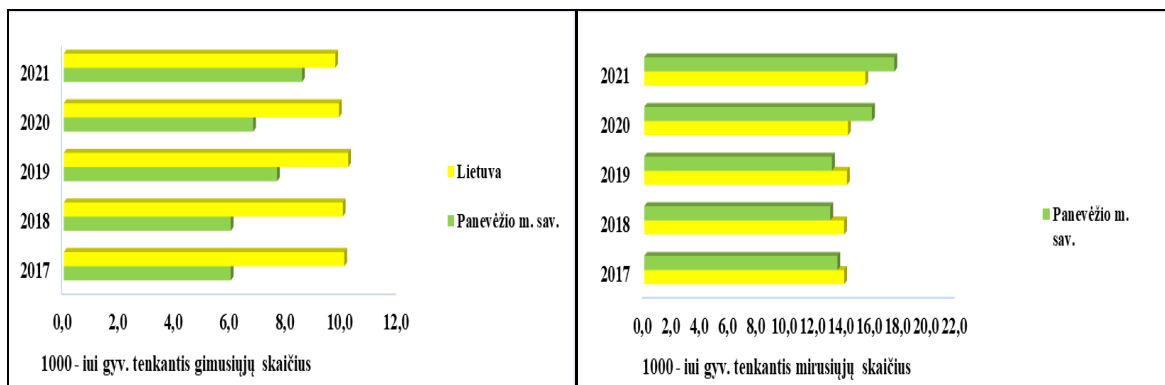

12 pav. Panevėžio m. sav. gyventojų skaičiaus pokyčiai 2018–2022 metų pradžioje; vyrų, moterų pasiskirstymas pagal amžių Panevėžio m. sav. savivaldybėje 2022 metų pradžioje

Gimstamumas. 2021 metais Panevėžio m. savivaldybėje gimė 611 naujagimių. 1000–iui gyventojų tenkantis gimusiųjų skaičius analizuotoje savivaldybėje – 7,5 naujagimio. Lietuvoje šis rodiklis didesnis – 9,8 naujagimio/1000 gyv..

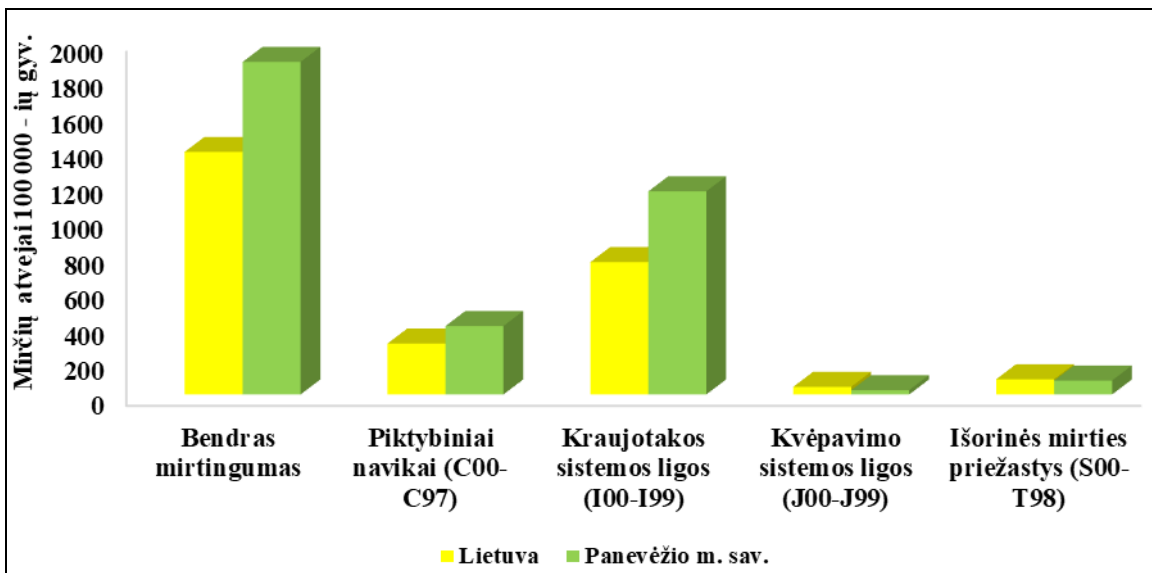
Natūrali gyventojų kaita. 2021 metais Panevėžio m. savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama (– 8,8/1000 gyv.), tai reiškia, jog mieste didesnis mirusiųjų skaičius nei gimusiųjų. Lietuvoje natūralios gyventojų kaitos tendencijos tokios pat, tačiau šis rodiklis 3,5 karto mažesnis (–4/1000gyv.).

Mirtingumas. Panevėžio m. savivaldybėje 2021 metais mirė 1 492 asmenys. Savivaldybės mirčių skaičius 1000–iui gyventojų yra 17,6 mirtys/1000 gyv., o Lietuvoje – 15,3 mirtys/1000 gyv..

13 pav. 1000 gyventojų tenkantis gimusiųjų ir mirusiųjų skaičius Panevėžio m. savivaldybėje bei Lietuvoje

Mirties priežasčių struktūra Panevėžio m. savivaldybėje bei Lietuvoje. Panevėžio m. savivaldybėje bendras mirtingumas siekė 1 878,5 atvejų/100 000 gyv., Lietuvos Respublikoje šis skaičius mažesnis ir siekė 1370,1 atvejo/100 000 gyv. 2021 metais didžiąją dalį mirties priežasčių kvalifikacijoje sudarė kraujotakos sistemos ligos (1 147,6 atvejo/100 000 gyv.), Lietuvoje situacija tokia pati, daugiausia gyventojų miršta dėl kraujotakos sistemos ligų (748 atvejai/100 000 gyv.). Antroje vietoje mirties priežasčių kvalifikacijoje buvo piktybiniai navikai (Panevėžio m. savivaldybėje – 386,6 atvejai/100 000 gyv., o Lietuvoje – 287,8 atvejai/100 000 gyv.). Rečiausiai fiksuojamos kvėpavimo sistemos ligos. Mirties priežasčių pokytis Panevėžio m. savivaldybėje ir Lietuvoje 100 000 gyventojų pateiktas 14 paveiksle.

14 pav. Mirties priežasčių pokytis Panevėžio m. sav. bei Lietuvoje tenkantis 100 000 gyventojų

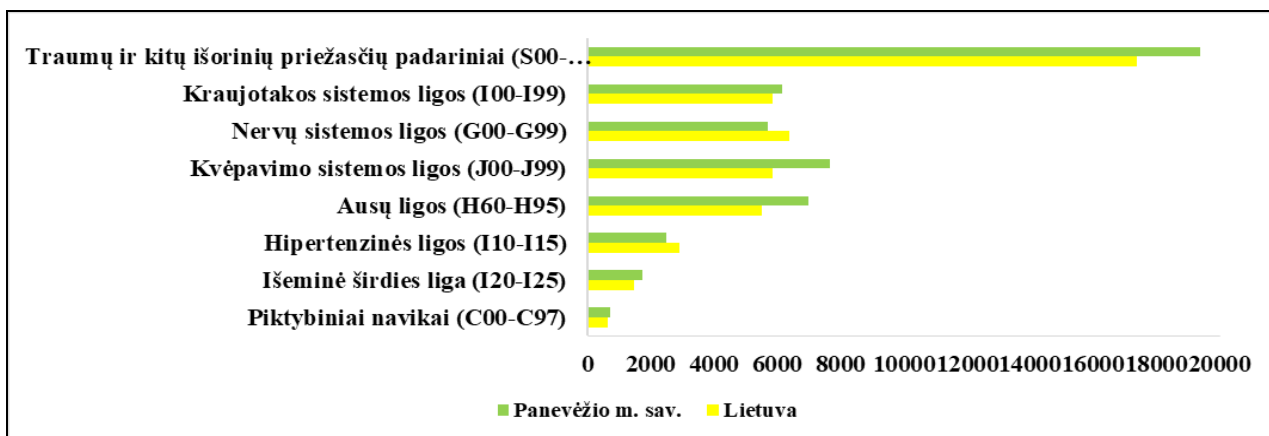
Išvada

Išanalizavus Panevėžio m. savivaldybės bei Lietuvos demografinius rodiklius, matome, jog demografinė situacija blogesnė Panevėžio m. savivaldybės nei Lietuvos Respublikos ribose.

6.2 Gyventojų sergamumo rodiklių analizė

Atlikta Panevėžio m. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 100 000 – ių gyventojų rodiklių analizė. Didžiausias sergamumas analizuojamojoje savivaldybėje buvo: traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (19 406,6 atvejo/100 000-ių gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (7 664,9 atvejo/100 000-ių gyv.) bei ausų ligomis (7 001,3 atvejo/100 000 gyv.). Mažiausias sergamumas savivaldybėje buvo piktybiniais navikais (719,3 atvejo/100 000-ių gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos panašios. Didžiausią skaičių sudarė: traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (C00-C97) (17 397 atvejo/100 000–ių gyv.), kraujotakos sistemos ligomis (5 843,4 atvejo/100 000-ių gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (5 843,4 atvejo/100 000-ių gyv.) bei nervų sistemos ligomis (6389,1 atvejo/100 000 gyv.). Mažiausias sergamumas Lietuvoje - piktybiniais navikais (C00-C97) (639,7 atvejo/100 000–iui gyv.).

15 pav. Sergamumo rodiklis 100 000–iui gyventojų Lietuvoje bei Panevėžio m. savivaldybėje 2019 metais

Išvada

Išanalizavus Panevėžio m. savivaldybės bei bendruosius Lietuvos sergamumo rodiklius, matome, jog pagrindinės sergamumo tendencijos yra panašios, skiriasi atsikirų priežasčių atvejų skaičius.

6.3 Rizikos grupių nustatymas

Populiacija — tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, išskiriama viena ar kelios rizikos grupės, patiriančios planuojamos ūkinės veiklos poveikių ir jų sąlygotų aplinkos pokyčių ekspoziciją bei esančios jautresnės už likusių populiacijos dalį.

UAB „Panevėžio apskrities atliekų tvarkymo centro“ stambiagabaritinių atliekų laikymo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės artimiausioje gretimybėje gyvenančių žmonių tarpe jautriausi yra:

- vaikai (visų gyventojų tarpe vaikai sudaro ~13 %),
- vyresnio amžiaus žmonės (visų gyventojų tarpe vyresni (>60 m.) gyventojai sudaro beveik 27,5%),
- visų amžiaus grupių nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės (visų gyventojų tarpe nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės sudaro ~2,8 %).

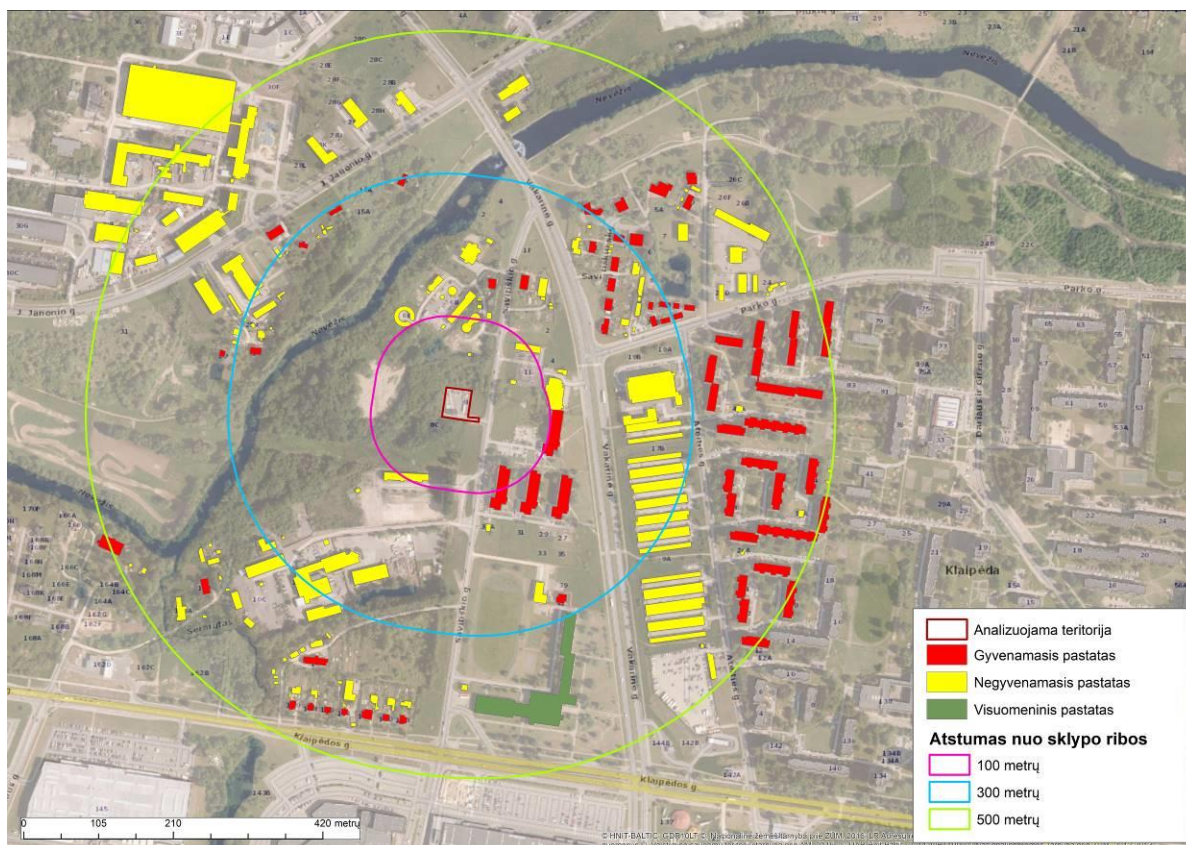
Taigi, rizikos grupes sudaro gretimybėje gyvenantys žmonės: vaikai ir vyresnio amžiaus žmonės bei visuomeninius pastatus lankantys žmonės. Šių grupių atstovai galėtų jautriau reaguoti į pakitusios aplinkos ir/ar gyvenamosios rodiklius.

Rizikos grupių įvertinimas atliekamas 500 metrų spinduliu nuo analizuojamos UAB Panevėžio apskrities atliekų tvarkymo centro stambiagabaritinių atliekų laikymo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės sklypo ribos. Šioje teritorijoje iš viso yra 110 gyvenamųjų vienbučių ir daugiabučių pastatų bei 1 visuomeninės paskirties pastatas – Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokykla (19 lentelė).

19 lentelė. Rizikos grupės nustatymas.

Atstumas nuo sklypų ribos	Pastatų skaičius	Bendras žmonių skaičius ⁶	Tame tarpe rizikos grupės žmonių
0-100 m	2 gyv. pastatai 0 visuomeninių pastatų	270	35 vaikai; 75 gyv. > 60 m.; 8 sveikatos sutrikimų turinčių asmenys.
100-300 m	19 gyv. pastatai 0 visuomeninių pastatų	321	42 vaikai; 88 gyv. > 60 m.; 9 sveikatos sutrikimų turintys asmenys.
300-500 m	89 gyv. pastatai 1 visuomeninis pastatas – Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokykla	3 033 + Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokyklos lankytojai	394 vaikai; 834 gyv. > 60 m.; 85 sveikatos sutrikimų turintys asmenys.

⁶ Remiantis oficialiosios statistikos portalo duomenimis, priimta, kad viename name/namų ūkyje gyvena 2 gyventojai.

16 pav. Artimiausi gyvenamosios, negyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatais

6.4 Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

- Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje gyventojai gyvena arčiau nei 100 m atstumu.
- PŪV sąlygojamų veiksnių, tokių, kaip triukšmo, aplinkos oro teršalų, kvapų, vandens, dirvožemio teršalų skaitlinės reikšmės atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus tiek įmonės teritorijoje tiek už jos ribų.
- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.
- PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatos būklei.

7. SANITARINĖ APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO PAGRINDIMAS

7.1 Naudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai

PVSV atliktas vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą buvo naudoti kiekybiniai ir kokybiniai aprašomieji vertinimo metodai. Reikšmingiausi planuojamos ūkinės veiklos veiksniai – triukšmas, oro tarša – įvertinti kiekybiškai, kiti veiksniai įvertinti kokybiniais aprašomuoju būdu. Detaliau vertinimo metu naudoti metodai aprašyti prie kiekvieno vertinimo veiksnio. Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacijos centro pateiktais statistiniais duomenimis, kuriais remiantis atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė. Poveikis sveikatai nagrinėjamas visuomenei, kuri gyvena ūkinės veiklos poveikio zonoje.

7.2 GALIMI VERTINIMO NETIKSLUMAI AR KITOS VERTINIMO PRIELAIDOS

Rengiant analizuojamo objekto poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą nežymūs galimi netikslumai ir klaidos gali pasitaikyti:

- ▶ Įvertinant atstumą nuo analizuojamo objekto iki kitų, ataskaitos rengimo metu, vertinamų objektų (įvertintų atstumų galima paklaida minimali).
- ▶ Įvertinant gyventojų demografinius rodiklius, galimi kai kurie gyventojų skaičiaus netikslumai dėl pokyčių nuo paskutinio vykdyto gyventojų visuotinio surašymo.
- ▶ Duomenų bazių (regia.lt; tpdris.lt) duomenys naudoti ataskaitos rengimo laikotarpiu ir kiekviename tolimesniame laikotarpyje duomenys gali keistis ir neatitikti ataskaitoje pateiktų.

8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai - veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- ▶ **Oro tarša.** Atliktas teršalų sklaidos modeliavimas ir rezultatų analizė parodė, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos labiausiai padidės azoto dioksido koncentracija aplinkos ore, iki 0,06 RV (1 val.) ir iki 0,05 RV (metų). PŪV tarša kitais teršalais bus menka (iki <0,01 RV). Vertinant kartu su fonine oro tarša, KD10 (24 val.) koncentracija aplinkos ore gali pasiekti iki 0,36 RV, KD10 (metų) koncentracija – iki 0,45 RV, KD2,5 (metų) koncentracija – iki 0,66 RV, NO₂ koncentracija aplinkos ore – iki 0,13 RV (valandos) ir iki 0,40 RV (metų). Poveikis kitų PŪV generuojamų teršalų (LOJ ir CO) koncentracija aplinkoje vertinant net ir su fonine tarša bus ženkliai mažesnis (0,02 - 0,04 RV). Leistinos teršalų koncentracijos ore ribinės vertės (vertinant kartu su fonine tarša) nebus viršijamos, dominuojanti išliks foninė tarša. Sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, todėl daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.
- ▶ **Dirvožemio ir vandens tarša.** Analizuojamame objekte numatytos visos saugumo priemonės (valymo įrenginiai, kieta danga aikštelėje), jog būtų išvengta poveikio dirvožemiui ir vandens taršai. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus faktorius, dirvožemio tarša dėl analizuojamos veiklos poveikio nenumatoma.
- ▶ **Kvapai.** Planuojama ūkinė veikla nenumato jokių technologinių procesų, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. įsigaliojusią higienos normą HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“.
- ▶ **Triukšmas.** Vertinant esamą transporto infrastruktūrų keliamą akustinę situaciją nustatyta, kad ties artimiausiomis PŪV atžvilgiu analizuojamomis saugotinomis aplinkomis ir gyvenamaisiais pastatais triukšmo lygiai atitinka ir atitiks HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Toliau vykdant veiklą papildomas eismo pritraukimas lyginant su esama akustine situacija neprognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausiomis saugotinomis gyvenamosiomis aplinkomis neviršys 64 dB(A), kai tuo tarpu dienos ribinė vertė (pagal HN 33:2011) siekia 65 dB(A). Vertinant esamą suminę kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamą akustinę situaciją nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes skirtas suminiam kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamam triukšmui įvertinti. Toliau vykdant ūkinę veiklą naujų triukšmo šaltinių atsiradimas nėra prognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausiomis saugotinomis gyvenamosiomis aplinkomis neviršys <35 dB(A), kai tuo tarpu ribinė vertė (pagal HN 33:2011) dienos metu siekia 55 dB(A). Vertinimo metu nustatyta, kad triukšmo lygių ribinės vertės pagal HN 33:2011 nėra viršijamos už nagrinėjamo sklypo ribų, todėl rekomenduojama SAZ ribas sutapatinti su sklypo ribomis.
- ▶ **Kiti veiksniai** (vibracija, biologinė tarša, sauga, psichologiniai veiksniai) įvertinti kokybiniu - aprašomuoju būdu, reikšmingas poveikis sveikatai nenumatytas.

9. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama akustinė tarša už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (PVSV) atliktas, siekiant įvertinti poveikį žmonių sveikatai bei nustatyti sanitarinę apsaugos zoną (toliau SAZ). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2019-06-06 nutarimu Nr. XIII - 2166 patvirtinto Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 7 eilutėje reglamentuojamas atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai) SAZ dydis – 100 m.

Vyriausybės Nutarimu nustatytos PŪV SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis metodiniais nurodymais [1] ir tvarkos aprašu [2].

53 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos sanitarinės apsaugos zonose

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

1. statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
2. įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
3. keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
4. planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

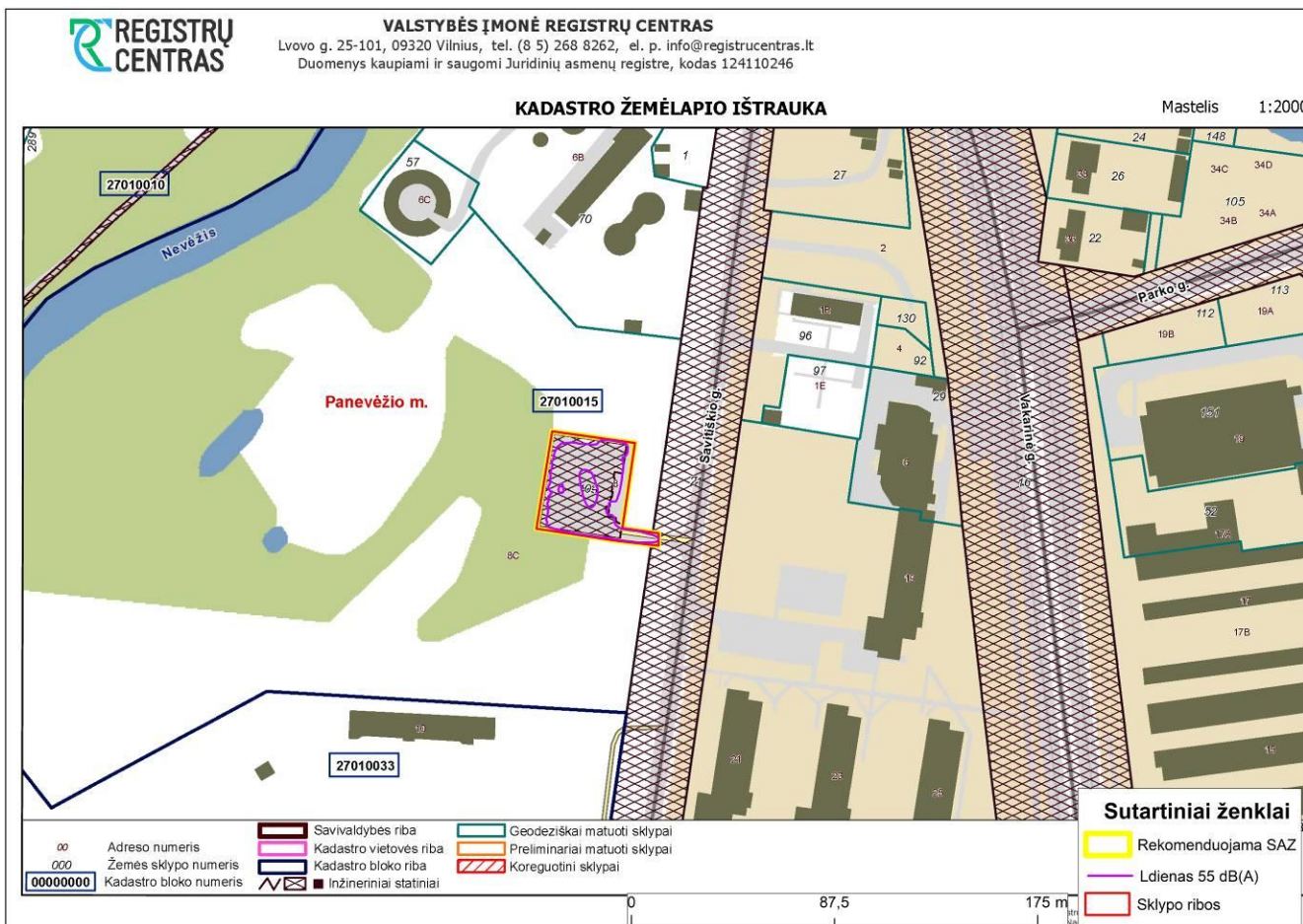
Eksploatuojamai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės veiklai ŠŽNS nurodyta 100 m sanitarinė apsaugos zona yra tikslinama, vertinant analizuojamos veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Vertinimo metu, nustatyta, kad visi PVSV veiksniai, nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai ir SAZ neįtakoja.

9.1 Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas

Planuojamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra tikslinama pagal triukšmo, oro taršos ir kvapų rodiklius. Atlikto vertinimo metu nebuvo nustatyta minėtų rodiklių viršijimų už analizuojamos teritorijos ribas, todėl SAZ yra sutapatinama su analizuojamos teritorijos riba. SAZ žemėlapis su triukšmo izolinijomis pateiktas 17 pav.. Triukšmo lygis ties rekomenduojama SAZ riba pateiktas 20 lentelėje.

20 lentelė. Triukšmo lygiai ties analizuojamos veiklos sklypų ribomis triukšmingiausiose vietose

Vieta	Skaičiavimo aukštis	Ldiena
Šiaurinė analizuojamos veiklos sklypų riba	1,5 m	54
Rytinė analizuojamos veiklos sklypų riba	1,5 m	54
Pietinė analizuojamos veiklos sklypų riba	1,5 m	54
Vakarinė analizuojamos veiklos sklypų riba	1,5 m	51
Ribinės vertės pagal HN 33:2011 dB(A)		55

17 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona su triukšmo lygių viršijimo izolinijomis

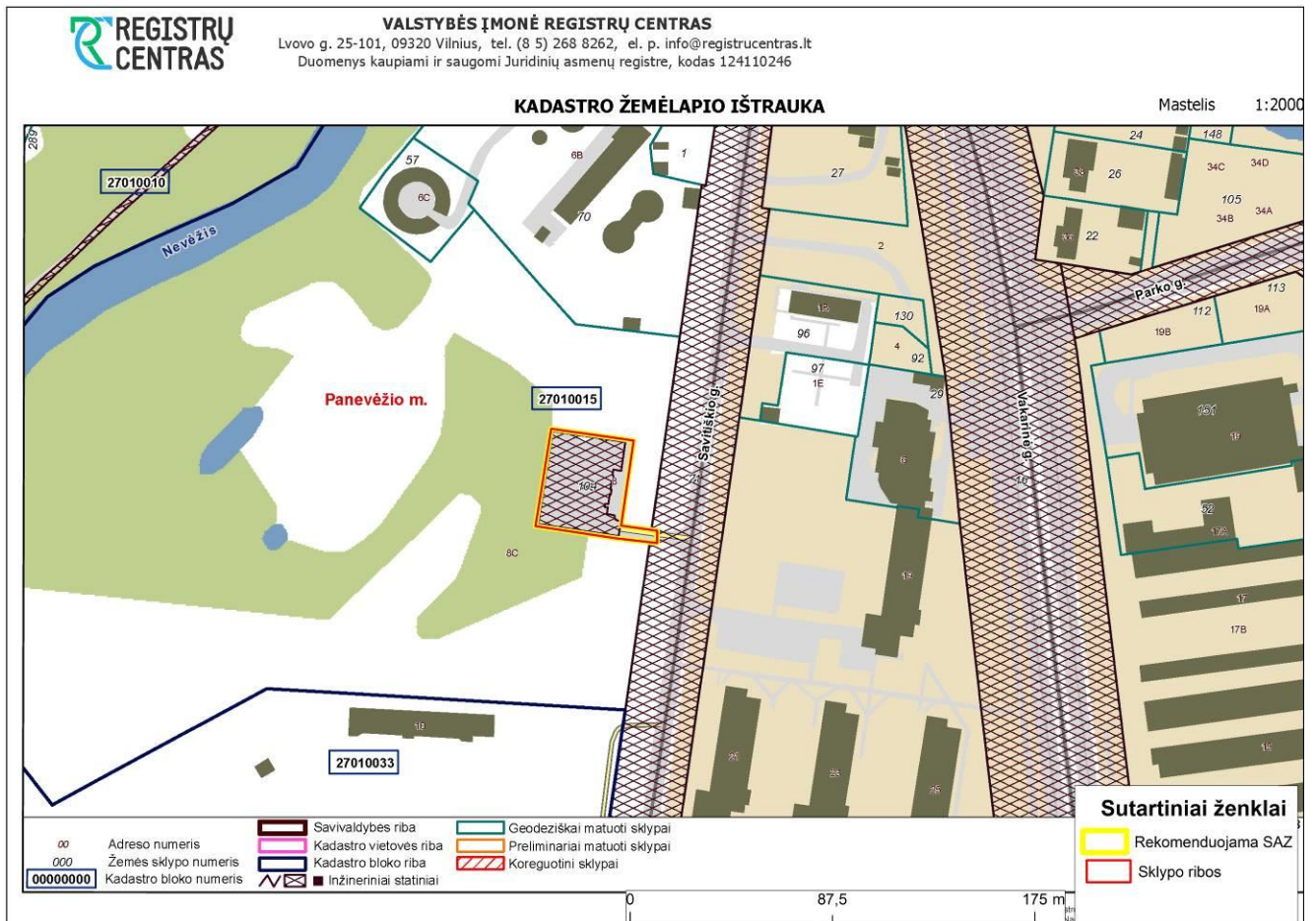
9.2 Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, apima tik veiklos sklypą. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos dydis – 0,1585 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona pateikta 18 paveiksle bei Ataskaitos prieduose.

Į rekomenduojamas sanitarines apsaugos zonas patenkantis sklypas, jo kadastrinis numeris bei rekomenduojamas SAZ plotas pateikti 21 lentelėje.

21 lentelė. Į rekomenduojamą sanitarinę apsaugos zoną patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai ir plotai

Nr.	Į rekomenduojamą SAZ patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai	Sklypo plotas, ha	SAZ užimamas plotas sklype, ha
1.	2701/0015:104	0,1585	0,1585
Viso rekomenduojamos SAZ plotas:			0,1585 ha

18 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona

10. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.

11. LITERATŪRA

1. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymai, patvirtinti 2016 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-68;
2. LIETUVOS RESPUBLIKOS planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymas Nr. V-474
3. Atliekų tvarkymo taisyklės (LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 217).
4. LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN50:2016 „VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANTI VIBRACIJA: Didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-791 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1420 redakcija)
5. LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMAS 1999 m. lapkričio 4 d. Nr. VIII-1392
6. HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. 2007 m. gegužės 10 d. Sveikatos ministro įsakymas Nr. Nr. V-362.
7. Kvapų valdymo metodinės rekomendacijos, Visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba, 2012
8. Lietuvos standartas LST ISO 9613-2:2004 (atitinka ISO 9613-2) „Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas“;
9. Lietuvos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės duomenys: <http://www.stat.gov.lt>;
10. Lietuvos sveikatos informacinės sistemos duomenų bazė: www.lsic.lt;
11. Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu 2005.07.21. Nr. V-596 (Žin. 2005, Nr. 93-3484).
12. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2225, 2007, Nr. 64-2455, 2010, Nr. 57-2809);
13. www.am.lt/vl/index.php#a/6968;
14. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. A1-103/V-265 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo 2013 m. birželio 25 Nr. A1-310/V-640 Vilnius, įsakymas;
15. Lietuvos erdvinės informacijos portalas – [geoportal.lt](http://www.geoportal.lt). Internetinė prieiga: <http://www.geoportal.lt/geoportal/>
16. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras. Internetinė prieiga: <https://stk.am.lt/portal/>.
17. LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS N U T A R I M A S DĖL SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS IR MIŠKO NAUDOJIMO SĄLYGŲ PATVIRTINIMO 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343.
18. Panevėžio miesto savivaldybės bendrasis planas

12. PRIEDAI

12.1 Kvalifikaciniai dokumentai

12.2 NT registrų duomenys

12.3 Oro tarša

12.4 Triukšmas

12.5 Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona

12.6 PAV atrankos išvada

12.7 Naftos gaudyklės techninė specifikacija

12.8 Visuomenės informavimas